DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED. ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 236. SZÁM. Debrecen, 1938 október 19 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

Döntő lépések előtt...

Nagyfontosságu miniszteri értekezlet Budapesten

Imrédy miniszterelnök, Kánya és Teleki miniszterek Horthy kormányzónál

A magyar követelések kérdése rövidesen végleges elintézést nyer

A csehek által hirdetett statárium ellenére egyre terjed a ruténföldi szabadságharc

Minden jel arra vall, hogy *a Csehszlovákiával szemben támasztott magyar követelések kérdése rövidesen végleges elintézést nyer*, mégpedig bizonyára és hitünk szerint a magyar álláspont diadalrajutásával.

Döntő lépések előtt állunk. Ezt sejttetik a beérkezett jelentések. *Nagy jelentőséget kell tulajdonítani annak az értekezletnek, melyet a magyar kormány tagjai tegnap délután tartottak és amely után Imrédy miniszterelnök, Rátz honvédelmi miniszter, Kánya külügyminiszter és Teleki kultuszminiszter kihallgatáson jelentek meg a kormányzónál.*

A magyar nemzet nemcsak feszült figyelemmel, hanem teljes egységgel s egybeforrva várja a döntő lépéseket, hivatott vezetőinek elhatározását.

A magyar közvélemény egyhangúlag vallja, hogy a magyar kérdés nem húzható-halasztható tovább és *egy emberként áll a kormány mögött, mely a gyors döntést kívánja minden eszközzel elérni.* A magyar kérdés megoldása nemcsak a mi érdekünk, hanem az egész Európa jól felfogott érdeke. *E probléma megoldása nélkül nem lehet béke Közép-Európában.*

Mint ahogy nincs is. A Ruténföldön fellángoló ellenállás és felkelés azt mutatja, hogy *a cseh terror a végső elkeseredésbe kergeti a ruténeket is. Hiába a csehek által a Ruszinföldön kihirdetett statárium, a ruténföldi szabadságharc napról napra új hősi fejezetéhez érkezik. Statáriummal nem tudják elnyomni a csehek azt a felszabadító népi vágyat, hogy az önrendelkezési jog alapján a ruszinok is kifejezést adjanak akaratelhatározásuknak. Már a második amerikai ruszin tiltakozás hangzik el. Tegnap az amerikai rutén nemzeti tanács a Ruszinföldnek Magyarországhoz leendő visszacsatolása mellett foglalt állást* és erről értesítette a nagyhatalmakat, Lengyelországot, Imrédy miniszterelnökhöz intézett táviratukban pedig megható módon adnak kifejezést csatlakozási vágyuknak.

A tegnapi nap hírei között érdekes az, hogy a csehek és szlovákok közötti ellentét mindjobban kiélesedik és az ujdonsült Tiso-kormány helyzete is megrendült.

Miniszteri értekezlet után a kormányzónál

Budapest okt. 18. **Kedden délután egynegyed 6 órakor miniszteri értekezlet volt a miniszterelnöki palotában, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. Kánya külügyminiszter valamivel később érkezett az értekezletre, előzőleg hivatalában dolgozott. Este hét órakor Teleki Pál gróf a királyi palotába hajtatott, valamivel később Imrédy Béla miniszterelnök és Rátz Jenő honvédelmi miniszter követték. Utánuk KányaKálmán külügyminiszter hajtatott át a Kormányzóhoz.**

Félnyolc órakor mindazok a miniszterek, akik a kormányzónál voltak, ujabb értekezletre ültek össze. Csatlakozott hozzájuk Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter is.

Imrédy Béla miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter, Teleki Pál kultuszminiszter és Rátz Jenő honvédelmi miniszter a kormányzói kihallgatás után csak néhány percig tanácskoztak. Utána mindnyájan hazamentek. Tiz órakor ujabb miniszteri értekezletre ültek össze.

Az este tiz órakor kezdődött ujabb miniszteri értekezlet az éjféli órákban ért véget.

A prágai rádió szerint a magyar-csehszlovák tárgyalások ujrafelvételére a mai nap folyamán sor kerül

Illetékes magyar körökben erről mit sem tudnak.

Budapest, okt. 18. (MTI.) **A prágai rádió kedden este 6.05 órakor ezeket közölte:**

„A magyar-csehszlovák tárgyalás formális ujrafelvételére még a mai nap folyamán sor kerül. A magyar kormánykörök elismerik, hogy a tárgyalások ujrafelvétele a német és olasz intervenciónak köszönhető. A tárgyalás helyéről és pontos idejéről később döntenek. Azt a javaslatot, hogy a tárgyalást Pozsonyban folytassák, a magyar delegáció elutasította."

Minderről illetékes magyar kormánykörökben ezidőszerint semmit sem tudnak.

A lengyel nép vére hullatásával is kész a magyar ügyet segiteni

Varsó, okt. 18. (MTI.) A magyarbarát lengyel sajtó 17 konzervativ és jobboldali lapjának képviselői lelkes gyülésükön bizottságot alakitottak, amely a közös lengyel-magyar határért való küzdelmet tüzte ki céljául.

A bizottság részéről **Babinszky** Julián vezetésével **népes küldöttség ment a lengyel külügyminisztériumba, hogy kifejezésre juttassa a lengyel közvélemény álláspontját, amely erélyes lépéseket követel a Magyarországgal való közös határ megteremtése érdekében.**

A küldöttséget a külügyminiszter képviseletében **Skiwsky** sajtófőnök fogadta. A bizottság vezetője hangot adott **a lengyel közvélemény nyugtalanságának, a közös határ ügyében támadt helyzet felett és hangoztatta, hogy ez a kérdés Magyarországnak ama életbevágó fontosságu kérdései közé tartozik, amelynek megoldása minden eszközzel, még mozgósitás árán is keresztül viendő.** A küldöttség végül kijelentette, hogy az ilyen irányban folytatott politika a lengyel nemzet elementáris erejü támogatásáról bizonyos lehet.

A sajtóbizottság a varsói magyar követséggel is közölte a

megtett lépését. Egyben közölte a követséggel, hogy a lengyel közvélemény kifejezésre akarja juttatni, hogy vére hullásával is hajlandó a magyar ügyet segiteni.

A lengyel külügyminiszter Bukarestbe utazott

Ujabb távirat szerint Károly román király Beck lengyel külügyminisztert a most folyó hadgyakorlatok színhelyén fogadja.

Róma, okt. 18. (MTI.) Dluboszovszky római lengyel nagykövet kedden megbeszélést folytatott Ciano gróf külügyminiszterrel.

Varsó, okt. 18. (Havas.) Beck lengyel külügyminiszter kedden este 10.50 órakor Bukarestbe utazott.

Páris, október 18. *Bonnet* külügyminiszter hétfőn megbeszélést folytatott a párisi lengyel nagykövettel. A megbeszélésen Magyarországnak a Ruszinfölddel kapcsolatos követelései szerepeltek.

Megrendült a szlovák Tiso-kormány helyzete

Elkedvetlenedtek az uj kormány tagjai.

Oroszvár, okt. 18. A Pozsony felől érkező határátlépők értesülése szerint a szlovák kormány tagjai között a legutóbbi olasz és német diplomáciai lépések hatásaképpen, valamint az ország sulyos közállapotai miatt egyre nagyobb elkedvetlenedés mutatkozik. Ugy tudják, hogy egyes miniszterek tartózkodóan viselkednek Tiso elgondolásaival szemben, mert nem akarnak későbbi időkre felelősséget vállalni értük. A már lemondott két miniszter után még más miniszterek közeli lemondásával számolnak.

Komárom, okt. 18. Ideérkezett hirek szerint a Tiso kormány helyzetét megrendültnek mondják. A hangulat nyomása miatt a Tiso kormány agitációs körutja során Nyitrára hirdetett nagygyülést váratlanul lefujták.

Magyaróvár, október 18. A megszállott Felvidékről érkező hírek szerint csendes mozgalom kezdődött mind a Szlovák-, mind a Ruszinföldön, amelynek célja *a politikai függetlenség elérése* és az, hogy a cseh katonaság és közigazgatás hagyja el a szlovák és ruszin területet.

Nyitrán véres verekedés folyt le a szlovák és cseh katonák között

A csehek kihivóan viselkedtek a szlovák lakossággal szemben.

Esztergom, okt. 18. Nyitráról érkező hirek szerint az ott állomásozó csehszlovák tüzérezred szlovák és cseh katonái között véres verekedés folyt le. Az összetüzésben két egymás mellett elszállásolt üteg egész legénysége résztvett s mindkét részről többen megsebesültek. 3 cseh és egy szlovák tüzért kórházba kellett szállitani. Ezek közül az egyik szlovák ujonc állapota aggasztó. A véres verekedés kezdeményezőit, 6 szlovák tüzért letartóztattak. Az eset rendkivül felizgatta az egész város lakosságát, amely a cseh nemzetiségü katonákra gunyos megjegyzéseket tesz az uccákon és feléjük köp. A szlovák-cseh ellentét az egész környéken szemmelláthatóan erősödött. Egy cseh őrmestert, aki a szlovákokat „buta szlovákok"-nak nevezte, a nyitrai lakosság véresre vert és csak a segitségére siető katonai és rendőri karhatalom tudta támadói kezéből kiszabaditani.

Cseh katonák tüz alá vették az ujdonsült ruszin miniszterelnök autóját

Varsó, okt. 18. (MTI.) Ungvári jelentés utján most érkezett a hire ide annak, hogy e hó 13-án este a ruszinföldi kormány miniszterelnöke, Bródy gépkocsival Beregszász felé tartott, amikor egy cseh katonai járőr Munkács közelében nehéz gépfegyverrel tüz alá vonta a gépkocsit. Szerencsére senkisem sebesült meg. Amikor Bródy miniszterelnök megállitotta a kocsit s a cseh katonákhoz fordult, hogyan merészkedtek a kormány fejére lőni, a cseh katonák részéről rendreutasitásban részesült.

Egy ruszin miniszter nyilatkozata

Prága, október 18. *Révai* ruszin miniszter a Németi Távirati Iroda egyik munkatársa előtt többek között a következő kijelentéseket tette:

— A Ruszinföldet is megilleti ugyanaz a jogi helyzet, mint amelyet Szlovákia kivivott magának. Ezt a körülményt a prágai tárgyalásokon is elismerték. Reméljük, hogy a ruszin kormány és prágai központi kormány között nem lesznek alapvető érdekellentétek. A legfontosabb kérdések egyike — mondotta a miniszter —, amelyeket a legközelebb meg kell oldani, *a határkérdésnek Magyarországgal való rendezése. Utakat kell találni olyan megoldásra, amely az alapvető kérdésekben megfelel mind a Ruszinföld, mind Magyarország érdekeinek. A ruszin kormány azon az elvi álláspontón áll, hogy minden egyes népcsoportnak megadják az önrendelkezési jogot.* A ruszin kormány teljes mértékben eleget tesz a jogos magyar követeléseknek, ha jogosak, arra számit azonban, hogy a magyar kormány tanusit majd annyi előzékenységet, hogy számol a különlegesen súlyos földrajzi helyzettel s az abból eredő közlekedési viszonyokkal. Révai kijelentette, hogy a ruszin kormánynak különösen sürgős feladata a földbirtokreform végrehajtása, az iparositás megindítása, a gazdag talajkincsek feltárása, a hegyi gazdálkodás berendezése és a lakosságnak a kamatszolgaságból és a legnagyobbrészt zsidó uzsorások kezéből való kiszabadítása.

A ruténföldi események már a belháboru jellegét vették fel

Varsó, okt. 18. **A lengyel lapok rendkivüli érdeklődéssel foglalkoznak továbbra is a ruszin föld kérdésével. Egyöntetüen megállapitják, hogy a ruszinföldi események a belháboru jellegét vették fel és hogy az ottani események nem helyi incidens jellegüek és nem kicsinyelhetők le. Ezt bizonyitja az, hogy a csehek kénytelenek páncélvonatokat, tankokat és repülőgépeket mozgósitani a felkelők leküzdésére.**

Nyiregyháza, október 18. A zemplén—ung—beregi határszakaszon kedden ismét csapatostól érkeztek magyar területre menekülő polgári egyének s magyar, valamint ruszin és szlovák nemzetiségü csehszlovák katonák. Utóbbiak teljes katonai felszereléssel léptek át a határon. Egybehangzóan azt vallják, hogy ezt a határszakaszt a csehek erős megszállás alatt tartják, bár *a harcikedv meglehetősen csekély, sok uj alakulatot szállitanak az Erdős-Kárpátokba. A menekülők úgy tudják, hogy ezek a csapatszállitások a Ruszinföldön kitört lázadás elfojtása végett történnek. A beregi határszakaszon a csehek általában rendkivül idegesek. Az egyik ruszin katona szerint tegnapelőtt egész éjjel tüzeltek egy, a határon túl, a csapatok mögött látszó mozgó szökésvonalra, amelyről virradatkor kiderült, hogy a szélben hajladozó bokorsor volt.*

Fehérgyarmat, okt. 18. (MTI.) A mai nap folyamán ismét több menekült lépte át a határt, akik elmondják, hogy *a magyar határhoz csatlakozó területen, amelyről a csehek is tudják, hogy minden körülmények között a magyarokhoz fog tartozni, a rekvirálások oly mértékben folynak, hogy a lakosságnak a legegyszerübb élelmezése is már csak néhány napra van biztositva. Nemcsak a vetőmag hiányzik, hanem a tehetősebb kisgazdák is sárszerü kenyeret esznek, mert a csehek mindent elvittek tőlük és Prága felé irányitották.* A szőlővidéken egy gazdának csak két akó sajátterméső bora lehet, a többit be kell szolgáltatnia. *A gazdák szekereit elvitték hadifuvarba.* A cseh katonaságnak és a határtól távolabb levő vidékek lakosságának élelmezését annak a területnek kifosztásával biztositják, amelyet szerintük biztosan át kell adniok.

Balassagyarmat, október 18. *Kedden délután félegy órakor a csehek katonai intézkedésre lezárták a határt. Útlevéllel sem engednek át senkit. Balassagyarmatról szabadszemmel látható, amint a csehek a tótgyarmati műúton harci kocsikat vonultatnak fel és a motorokat állandóan járatják a zaj kedvéért, hogy ezzel a határmenti lakosokat rémitgessék.* A csehek a leszerelés iránt tett intézkedései csak látszólagosak, mert a szabadságolt katonákat is mételten behivják és az állatoknak a visszaadását megtagadják. Pedig néhány nappal ezelőtt kihirdették, hogy visszaadják azokat. *A látszat kedvéért adtak csak vissza néhány elcsigázott, elrekvirált lovat. A cseh katonák sok helyen sátorok alatt, puszta földön alszanak, fáznak és panaszkodnak, hogy már nem birják.*

Balassagyarmat, október 18. Az Ipoly-folyó felett, Losonc és Ipolyság között naponta többször cseh repülőrajok cirkálnak és gyakran egészen alacsonyan repülnek. Egy cseh katona az Ipolyon keresztül magyar területre szökött s azt mondta, hogy a csehek a besorozott magyar és szlovák katonáknak, hacsak nem közvetlenül a határmentén teljesítenek szolgálatot, *nem adnak lőszert, mert zendülést tartanak.*

A cseh határőrség vérebekkel portyáztatja a terepet

Mátészalka, október 18. (Magyar Távirati Iroda.) A határon túlról érkező menekültek elbeszélése szerint a *cseh katonaság körében nagyfokú idegesség tapasztalható.* A cseh terror naponta újabb meglepetésekkel szolgál az amúgy is végletekig elkeseredett ruszin és magyar lakosság körében. A csehek legújabb rendelkezése szerint a határmenti községek lakói este 6 órától reggel 6 óráig nem hagyhatják el lakásukat. A cseh határőrség *vérebekkel portyáztatja a terepet.* Nagypalád község gulyáját és ménesét el akarták hajtani, az éj leple alatt azonban sikerült az állatállományt a magyar területen fekvő Kispalád községbe áthajtani és megmenteni a csehek elől.

Besztercebánya lakossága megakadályozta a cseh fosztogatást

Ipolyság, október 18. Az ipolyságiak közül még mindig sokan szolgálnak a cseh hadseregben. Ezeket a magyarokat a cseheknek le kell szerelniök. A cseh oldalon leszerelt magyar katonákat a csehek a határon egy napig is váratják, mig átengedik Ipolyságra.

Mivel nagyrészüknek a laktanyában a zürzavarban eltünt a polgári ruhája és igy katonaruhában indultak hazafelé, a csehek

a határon levetkőztették őket úgyhogy alsónadrágban vagy rongyos, a falvakban kölcsönkért nadrágban térnek haza.

A hazatért katonák elbeszélése szerint a cseh hadsereg által orosz mintára épitett határfedezékeket kibontották. A múlt hét végén Besztercebányán éjjeli riadó volt, mert a csehek le akarták szerelni a hermaneci papirgyár értékes gépeit.

Ugyancsak el akarták vinni a csehek a Besztercebányán felhalmozott és magyar vidékről származó gabonát is.

A város lakossága a fosztogatásban megakadályozta a cseheket.

A város apraja-nagyja részt vett ebben az ellenállásban. (MTI)

— **Számos női bajnál** gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorra egy félpohárnyi természetes **Ferenc József** keserüvíz azáltal hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüriti, — azonkivül pdeig az emésztőszervek Kérdezze meg **orvosát.**

A legjobb, legvidámabb és legszórakoztatóbb uj MAGYAR film:

A hölgy egy kissé bogaras

Tolnay Klári - Ráday - Mály Gerő - Gózon a főszerepekben.

Bemutató ma! **Vigszinház**

Történeti tények és néprajzi igazságok bizonyitják a Felvidékhez való jogunkat

Hóman Bálint ny. kultuszminiszter rádióbeszéde

Budapest, október 18. *Hóman Bálint* ny. kultuszminiszter tegnap a rádióban mély hatást keltő beszédet tartott »*Népi önrendelkezés és történelmi jog*« címen. A beszéd igy hangzott:

— Magyarok a csonka hazában és a határon túl! Alig mult egy hete annak, hogy elszakitott magyar testvéreink felszabadulásáról és az egyesülésről, magyarok, szlovákok és ruszinok őszinte testvériségéről szóltak a rádióban Pozsony városából minden magyarokhoz, a szlovák nemzethez, a ruszin testvérekhez és íme új hang csendül: ellenséges érzés, hazug vád, rágalom, becsmérlés és gyanúsítás száll felénk szerte az egész világban a pozsonyi rádiónak hullámain.

Hamis adatok és elferditett tények, célzatos állitások és féligazságok, mivel sem indokolt merész képzelgések áradata zudul ránk a rádióból.

Nem Trencsénről, Zólyomról, vagy Rózsahegyről esett szó. Pozsony, Nyitra, Ujvár, Léva, Komárom, Losonc, Rimaszombat, Kassa, Ungvár, Munkács, Beregszász népéről és a falusi magyar nép nagy tömegéről mondja a cseh propaganda, hogy ezer év folyamán elmagyarositottuk. A szlovák és ruszin nép üldözésének és elnyomatásának kiméletlen magyarositó politikájának vádját vágták ismét szemünkbe.

Ez a hang nem szlovák testvéreink hangja, ezek a megtévesztő hiradások nem szlovák forrásból származnak. Forrásuk a cseh propaganda jól ismert műhelye, az a méregkeverő cseh boszorkánykonyha, amelyben húsz év előtt Trianont munkálták és megcsúfoltatásunkat előkészitették.

— Történeti tények és néprajzi igazságok erejére támaszkodva utasitjuk vissza a galád vádakat, a reánk szórt rágalmakat és gyanúsításokat.

— Mit is mondanak a történeti tények és a meg nem cáfolható néprajzi adatok?

A vitába vont területnek a lakossága ezer év óta magyar és magyar volt a szlováklakta területe is a folyók, völgyek lakossága.

Magyar, vagy német alapitás a Felvidéknek mindenik jelentős városa. A szlovákok, Szvatopluk morva-szlovák országának népe valójában őslakók az északnyugati részen, a Modor—Nagyszombat—Korpona—Dobsina-vonaltól északra és nyugatra, bár a folyókra és völgyekre korán felhúzódtak az állattenyésztő magyar telepesek s a völgyekben és a bányavidéken magyar és német telepesek virágzó városokat alapitottak. Ennek a zárt területnek szlovák népe máig megőrizte nyelvét, népiségét, a magyar kultúra keretében kifejlődött történeti műveltségét. Megőrizték nemzetiségét az északkeleti részeken az erre a vidékre és a háborús vérveszteség miatt kipusztult magyarok helyére költözött keleti szlovákoknak a nyugatitól — magyar, lengyel, ruszin keveredés folyamán — etnikailag különböző népe is. *Sőt, »a magyar elnyomás« eredményeképpen ez a derék, munkás, szapora szlovák nép a vele együtt élő magyarok és németek jórészét is felszivta magába.* A középkori magyar falvak egész sora alakul át később szlovákká, ruszinná és a városokban letelepedett szlovákság, ezzel néprajzi jellegét ismegváltoztatta.

A szlovákok elnyomatásáról, magyarositásáról itt csak az beszélhet, aki nem ismeri, avagy tudatosan hamisitja meg a magyar történelmet, aki a régi és a mai néprajzi tényeket letagadja és megmásitja.

A szlovák és ruszin népek a magyar nemzet és állam keretében éppúgy megőrizték népi egyéniségüket, mint a csehek a nagy német birodalom kebelében. Azon az alapon, hogy a felvidéki magyar területen egykor a magyarok mellett szlovákok is laktak, jogcime és igénye erre a területre nincs a szlovákoknak s még kevésbé lehet a cseheknek. Nem hiszem, nem is hihetjük el, hogy ezzel az igénnyel a szlovák nép lépett volna elő.

Ez a követelés a nem is létező csehszlovák népnek és a cseh kormánynak a követelése, holott a cseheknek sem a sokat hangoztatott népiség jogcimén, sem pedig a történeti jog alapján semmi keresnivalójuk sincs a magyar és szlovák Felvidéken.

A csehek és szlovákok egymástól különböző s a történet folyamán egymással gyakorta ellenséges népek.

Már Szvatopluk morva-szlovák hercegségét is a csehek segitettek megdönteni: a magyar honfoglalók a már szétesett ország területén élő szlovákokat hódoltatták.

A huszita háboru és a későbbi **cseh rablóhadjáratok idején a szlovák együtt szenvedett és harcolt a magyarral.**

A szabadságharcokban is együtt küzdött a császári seregben harcoló csehek ellen.

Nem a csehek, mi magyarok állunk a németekkel és lengyelekkel együtt a népiség és népi önrendelkezés alapján. Nem adjuk fel történeti jogainkat, mert hissszük, hogy jogunk van arra a területre, amelyen a magyarság nemzetet szervezett, államot alkotott, kulturát teremtett s amelyet szellemmel és fegyverrel megvédelmezett.

Tudjuk azonban, hogy e történeti jogot a népiség korszerü elvével ösze kell egyeztetnünk.

Ezért helyezkedtünk minden fenntartás nélkül a népi önrendelkezés elvi alapjára.

Ezen az alapon követeljük vissza **az anyaországgal szorosan összefüggő magyar nyelvterületet.** Ez alapon követeljük **a más állami kötelékben élő magyar testvéreink számára az önállóságot. Ez alapon követeljük szlovák és ruszin testvéreink számára is a nép valódi akaratán alapuló önrendelkezési jogot, hogy maguk vehessék kezükbe sorsuk intézését.** Ez alapon állva utasitjuk vissza a csehek részéről ránk szórt rágalmakat, gyanusitásokat, gyalázkodásokat. A magyarság nem nyulhat ilyen eszközökhöz.

Megértést keresünk a szomszéd népeknél, de ennek előfeltéle a magyar népi jogok teljes érvényesülése. Hisszük, hogy a szlovák és ruszin testvéreknél megértésre találunk, ha maguk határoznak sorsuk felől.

Hisszük, hogy velük is együtt haladhatunk a népi és szociális igazság felé vezető uj fejlődés utján. **Felvidéki magyar véreinket pedig hivjuk, visszavárjuk magyar szeretettel, mert bármit mondanak is az ádáz ellenségek, bármit müveljen is a tobzódó erőszak, itt van már a szabadulás perce.**

Az amerikai rutén nemzeti tanács állást foglalt a Ruszinföld Magyarországhoz visszacsatolása mellett

Táviratot intéztek a nagyhatalmakhoz, Lengyelországhoz és Magyarországhoz.

Az amerikai Kárpát-oroszok uniója után az amerikai rutén nemzeti tanács állást foglalt a ruszin földnek Magyarországhoz leendő visszacsatolása mellett s ezért a magyar miniszterelnökhöz, a müncheni egyezményt aláiró négy nagyhatalomhoz és Lengyelország kormányához fordult, táviratban sürgős közbelépést kérve. A magyar miniszterelnökhöz intézett táviratban ezeket mondják:

„Tisztelettel kérjük Excellenciádat, vesse latba befolyását avégből, hogy a Kárpát-oroszoknak megadassék az a kedvezmény, hogy csatlakozhassanak ahhoz az országhoz, amelyhez több mint ezer éven át tartoztak s ahol kétségkivül részesülni fognak abban a függetlenségben és szabadságban, — amelyre törekszenek. Ez a szervezet az amerikai Egyesült Államokban élő összes Kárpát-oroszokat képviseli és módjában van kifejezésre juttatni azoknak a nemzet-társainak akaratát, akik ma csehszlovák uralom alatt vannak s képtelenek arra, hogy kivánságaikat kifejezzék. Ezt a mi tiltakozásunkat, kérésünket, megtáviratoztuk a francia miniszterelnöknek, Nagybritánia miniszterelnökének, a német kancellárnak, az olasz kormányelnöknek s a lengyel külügyminiszternek".

Juhász Mihály, a Kárpát-oroszok nemzeti tanácsának elnöke, **Pahuta Miklós** titkár, **Thegze György** alelnök-szerkesztő.

Az olasz sajtó állásfoglalása

A magyar területeket vissza kell adni az anyaországnak.

Róma, október 18. Az olasz sajtó a legnagyobb érdeklődést szenteli a cseh-magyar tárgyalásoknak és vezető helyen közli az *Informazione Diplomatica* tegnapi közleményét.

A *Popolo di Roma* vezércikkében rámutat arra, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben a nemzetközi sajtó bizonyos részének mesterkedése főleg arra irányul, hogy elhitesse azt, hogy Magyarország indokolatlanul mozgósított; hogy Budapest túlzott követeléseket terjeszt elő és végül azt, hogy Berlin és Róma közt a cseh kérdésben ellentétek vannak. Ami a részleges magyar mozgósitást illeti, azt teljesen indokolja az a tény, hogy a csehek még mindig fenntartják a mozgósitást és igy Magyarországnak is gondoskodnia kellett, hogy ne legyen kedvezőtlen helyzetben a csehekkel szemben. A mozgósitás még nem jelent háborút, de még csak a háború előkészitését sem jelenti. Ami a magyar követeléseket illeti, ezek teljesen megfelelnek a müncheni egyezményeknek és a népek önrendelkezési jogának. Ennek megfelelően a magyar területeket vissza kell adni az anyaországnak, a vitás területeken népszavazást kell elrendelni és a többi nemzetiségnek is biztositani kell az önrendelkezési jogát. Végül a lap teljesen nevetségesnek minősiti azokat a híreket, amelyek szerint a Róma—Berlin-tengelyben a magyar kérdés körül ellentétek támadtak.

— Nehéz székelésben szenvedők, különösen azok, akiknek fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, sipoly, szükület, teszik az életet kellemetlenné, bélürülésüket reggel és este negyedpohár természetes **Ferenc József** keserüvízzel megfelelően elrendezhetik. Kérdezze meg orvosát.

Hungária filmszinház

MÁR CSAK MA
és még holnap
látható az

AZUR EXPRESS

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

JÖN: JEANETTE MAC DONALD és NELSON EDDY!!!

Veszélyes az ablakot nyitva hagyni

Tragikomikus história a nyitott ablak miatt.

Tudnivalók a következő oldalon

megtett lépését. Egyben közölte a követséggel, hogy a lengyel közvélemény kifejezésre akarja juttatni, hogy **vére hullásával is hajlandó a magyar ügyet segiteni.**

A lengyel külügyminiszter Bukarestbe utazott

Ujabb távirat szerint Károly román király Beck lengyel külügyminisztert a most folyó hadgyakorlatok színhelyén fogadja.

Róma, okt. 18. (MTI.) Dluboszovszky római lengyel nagykövet kedden megbeszélést folytatott Ciano gróf külügyminiszterrel.

Varsó, okt. 18. (Havas.) Beck **lengyel külügyminiszter kedden este 10.50 órakor Bukarestbe utazott.**

Páris, október 18. *Bonnet* külügyminiszter hétfőn megbeszélést folytatott a párisi lengyel nagykövettel. A megbeszélésen Magyarországnak a Ruszinfölddel kapcsolatos követelései szerepeltek.

Megrendült a szlovák Tiso-kormány helyzete

Elkedvetlenedtek az uj kormány tagjai.

Oroszvár, okt. 18. **A Pozsony felől érkező határátlépők értesülése szerint a szlovák kormány tagjai között a legutóbbi olasz és német diplomáciai lépések hatásaképpen, valamint az ország sulyos közállapotai miatt egyre nagyobb elkedvetlenedés mutatkozik. Ugy tudják, hogy egyes miniszterek tartózkodóan viselkednek Tiso elgondolásaival szemben, mert nem akarnak későbbi időkre felelősséget vállalni értük. A már lemondott két miniszter után még más miniszterek közeli lemondásával számolnak.**

Komárom, okt. 18. **Ideérkezett hirek szerint a Tiso kormány helyzetét megrendültnek mondják. A hangulat nyomása miatt a Tiso kormány agitációs körutja során Nyitrára hirdetett nagygyülést váratlanul lefujták.**

Magyaróvár, október 18. A megszállott Felvidékről érkező hírek szerint csendes mozgalom kezdődött mind a Szlovák-, mind a Ruszinföldön, amelynek célja *a politikai függetlenség elérése* és az, hogy a cseh katonaság és közigazgatás hagyja el a szlovák és ruszin területet.

Nyitrán véres verekedés folyt le a szlovák és cseh katonák között

A csehek kihivóan viselkedtek a szlovák lakossággal szemben.

Esztergom, okt. 18. **Nyitráról érkező hirek szerint az ott állomásozó csehszlovák tüzérezred szlovák és cseh katonái között véres verekedés folyt le. Az összetüzésben két egymás mellett elszállásolt üteg egész legénysége résztvett s mindkét részről többen megsebesültek. 3 cseh és egy szlovák tüzért kórházba kellett szállitani. Ezek közül az egyik szlovák ujonc állapota aggasztó. A véres verekedés kezdeményezőit, 6 szlovák tüzért letartóztattak. Az eset rendkivül felizgatta az egész város lakosságát, amely a cseh nemzetiségü katonákra gunyos megjegyzéseket tesz az uccákon és feléjük köp. A szlovák-cseh ellentét az egész környéken szemmelláthatóan erősödött. Egy cseh őrmestert, aki a szlovákokat „buta szlovákok"-nak nevezte, a nyitrai lakosság véresre vert és csak a segitségére sietö katonai és rendőri karhatalom tudta támadói kezéből kiszabaditani.**

Cseh katonák tüz alá vették az ujdonsült ruszin miniszterelnök autóját

Varsó, okt. 18. (MTI.) **Ungvári jelentés utján most érkezett a hire ide annak, hogy e hó 13-án este a ruszinföldi kormány miniszterelnöke, Bródy gépkocsival Beregszász felé tartott, amikor egy cseh katonai járőr Munkács közelében nehéz gépfegyverrel tüz alá vonta a gépkocsit. Szerencsére senkisem sebesült meg. Amikor Bródy miniszterelnök megállitotta a kocsit s a cseh katonákhoz fordult, hogyan merészkedtek a kormány fejére lőni, a cseh katonák részéről rendreutasitásban részesült.**

Egy ruszin miniszter nyilatkozata

Prága, október 18. *Révai* ruszin miniszter a Németi Távirati Iroda egyik munkatársa előtt többek között a következő kijelentéseket tette:

— A Ruszinföldet is megilleti ugyanaz a jogi helyzet, mint amelyet Szlovákia kivívott magának. Ezt a körülményt a prágai tárgyalásokon is elismerték. Reméljük, hogy a ruszin kormány és prágai központi kormány között nem lesznek alapvető érdekellentétek. A legfontosabb kérdések egyike — mondotta a miniszter —, amelyeket a legközelebb meg kell oldani, *a határkérdésnek Magyarországgal való rendezése. Utakat kell találni olyan megoldásra, amely az alapvető kérdésekben megfelel mind a Ruszinföld, mind Magyarország érdekeinek. A ruszin kormány azon az elvi állásponton áll, hogy minden egyes népcsoportnak megadják az önrendelkezési jogot.* A ruszin kormány teljes mértékben eleget tesz a jogos magyar követeléseknek, ha jogosak, arra számit azonban, hogy a magyar kormány tanusit majd annyi előzékenységet, hogy számol a különlegesen súlyos földrajzi helyzettel s az abból eredő közlekedési viszonyokkal. Révai kijelentette, hogy a ruszin kormánynak különösen sürgős feladata a földbirtokreform végrehajtása, az iparositás megindítása, a gazdag talajkincsek feltárása, a hegyi gazdálkodás berendezése és a lakosságnak a kamatszolgaságból és a legnagyobbrészt zsidó uzsorások kezéből való kiszabadítása.

A ruténföldi események már a belháboru jellegét vették fel

Varsó, okt. 18. **A lengyel lapok rendkivüli érdeklődéssel foglalkoznak továbbra is a ruszin föld kérdésével. Egyöntetüen megállapitják, hogy a ruszinföldi események a belháboru jellegét vették fel és hogy az ottani események nem helyi incidens jellegüek és nem kicsinyelhetők le. Ezt bizonyitja az, hogy a csehek kénytelenek páncélvonatokat, tankokat és repülőgépeket mozgósitani a felkelők leküzdésére.**

Nyiregyháza, október 18. A zemplén—ung—beregi határszakaszon kedden ismét csapatostól érkeztek magyar területre menekülő polgári egyének s magyar, valamint ruszin és szlovák nemzetiségü csehszlovák katonák. Utóbbiak teljes katonai felszereléssel léptek át a határon. Egybehangzóan azt vallják, hogy ezt a határszakaszt a csehek erős megszállás alatt tartják, bár *a harcikedv meglehetősen csekély, sok uj alakulatot szállitanak az Erdős-Kárpátokba. A menekülők úgy tudják, hogy ezek a csapatszállitások a Ruszinföldön kitört lázadás elfojtása végett történnek. A beregi határszakaszon a csehek általában rendkivül idegesek. Az egyik ruszin katona szerint tegnapelőtt egész éjjel tüzeltek egy, a határon túl, a csapatok mögött látszó mozgó szökésvonalra, amelyről virradatkor kiderült, hogy a szélben hajladozó bokorsor volt.*

Fehérgyarmat, okt. 18. (MTI.) A mai nap folyamán ismét több menekült lépte át a határt, akik elmondják, hogy *a magyar határhoz csatlakozó területen, amelyről a csehek is tudják, hogy minden körülmények között a magyarokhoz fog tartozni, a rekvirálások oly mértékben folynak, hogy a lakosságnak a legegyszerübb élelmezése is már csak néhány napra van biztositva. Nemcsak a vetőmag hiányzik, hanem a tehetősebb kisgazdák is sárszerü kenyeret esznek, mert a csehek mindent elvittek tőlük és Prága felé irányitották.* A szőlővidéken egy gazdának csak két akó sajátterméső bora lehet, a többit be kell szolgáltatnia. *A gazdák szekereit elvitték hadifuvarba.* A cseh katonaságnak és a határtól távolabb levő vidékek lakosságának élelmezését annak a területnek kifosztásával biztositják, amelyet szerintük biztosan át kell adniok.

Balassagyarmat, október 18. *Kedden délután félegy órakor a csehek katonai intézkedésre lezárták a határt. Útlevéllel sem engednek át senkit. Balassagyarmatról szabadszemmel látható, amint a csehek a tótgyarmati műúton harci kocsikat vonultatnak fel és a motorokat állandóan járatják a zaj kedvéért, hogy ezzel a határmenti lakosokat rémitgessék.* A cseheknek a leszerelés iránt tett intézkedései csak látszólagosak, mert a szabadságolt katonákat is mételten behivják és az állatoknak a visszaadását megtagadják. Pedig néhány nappal ezelőtt kihirdették, hogy visszaadják azokat. *A látszat kedvéért adtak csak vissza néhány elcsigázott, elrekvirált lovat. A cseh katonák sok helyen sátorok alatt, puszta földön alszanak, fáznak és panaszkodnak, hogy már nem birják.*

Balassagyarmat, október 18. Az Ipoly-folyó felett, Losonc és Ipolyság között naponta többször cseh repülőrajok cirkálnak és gyakran egészen alacsonyan repülnek. Egy cseh katona az Ipolyon keresztül magyar területre szökött s azt mondta, hogy a csehek a besorozott magyar és szlovák katonáknak, hacsak nem közvetlenül a határmentén teljesítenek szolgálatot, *nem adnak lőszert, mert zendülés től tartanak.*

A cseh határőrség vérebekkel portyáztatja a terepet

Mátészalka, október 18. (Magyar Távirati Iroda.) A határon túlról érkező menekültek elbeszélése szerint a *cseh katonaság körében nagyfoku idegesség tapasztalható.* A cseh terror naponta újabb meglepetésekkel szolgál az amúgy is végletekig elkeseredett ruszin és magyar lakosság körében. A csehek legújabb rendelkezése szerint a határmenti községek lakói este 6 órától reggel 6 óráig nem hagyhatják el lakásukat. A cseh határőrség *vérebekkel portyáztatja a terepet.* Nagypalád község gulyáját és ménesét el akarták hajtani, az éj leple alatt azonban sikerült az állatállományt a magyar területen fekvő Kispalád községbe áthajtani és megmenteni a csehek elől.

Besztercebánya lakossága megakadályozta a cseh fosztogatást

Ipolyság, október 18. Az ipolyságiak közül még mindig sokan szolgálnak a cseh hadseregben. Ezeket a magyarokat a cseheknek le kell szerelniök. A cseh oldalon leszerelt magyar katonákat a csehek a határon egy napig is váratják, mig átengedik Ipolságra.

Mivel nagyrészüknek a laktanyában a zűrzavarban eltűnt a polgári ruhája és igy katonaruhában indultak hazafelé, a csehek

a határon levetkőztették őket úgyhogy alsónadrágban vagy rongyos, a falvakban kölcsönkért nadrágban térnek haza.

A hazatért katonák elbeszélése szerint a cseh hadsereg által orosz mintára épitett határfedezékeket kibontották. A múlt hét végén Besztercebányán éjjeli riadó volt, mert a csehek le akarták szerelni a hermaneci papirgyár értékes gépeit.

Ugyancsak el akarták vinni a csehek a Besztercebányán felhalmozott és magyar vidékről származó gabonát is.

A város lakossága a fosztogatásban megakadályozta a cseheket.

A város apraja-nagyja részt vett ebben az ellenállásban. (MTI)

— **Számos női bajnál** gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorra egy félpohárnyi természetes **Ferenc József** keserüvíz azáltal hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüriti, — azonkivül pedig az emésztőszervek Kérdezze meg **orvosát.**

A legjobb, legvidámabb és legszórakoztatóbb uj MAGYAR film:

A hölgy egy kissé bogaras

Tolnay Klári - Ráday - Mály Gerő - Gózon a főszerepekben.

Bemutató ma! **Vigszinház**

Ma este ujitja fel a Csokonai szinház, mint bohózat ciklusának első darabját a Nyitott ablak cimü remek vigjátékot. Az előadás este 8 órakor kezdődik, de ha jegyet akar kapni, tanácsos már délelőtt, vagy délután elővételben megváltani.

Vitéz Imrédy Béláné felhivása

Vitéz Imrédy Béláné a „Magyar a magyarért" mozgalom munkabizottságának elnöke felhivást bocsátott ki a magyar társadalomhoz, amely a többek között ezeket mondja:

A Főméltóságu Asszony védnöksége alatt álló magyar a magyarért mozgalom néhány nappal ezelőtt kérelemmel fordult a társadalomhoz. Szavunk meghallgatásra talált. Ezért az őszinte lélekből fakadó megmozdulásért hálás szivvel mondunk köszönetet. A magyar a magyarért mozgalom, illetve megteendő lépéseit szerves egységbe és rendszerbe foglalva kivánjuk lebonyolitani s a társadalom figyelmét a következőkre hivjuk fel:

1. A főváros egész területén gyüjtést fogunk hirdetni.

2. Ugyanigy fogjuk megszervezni a vidéki városokban való gyüjtést is.

3. Természetbeni adományok gyüjtését csak későbbi időpontban kezdjük meg, annak módozatait a közönséggel közölni fogjuk. Nagyobb felajánlásokat addig is köszönettel fogadunk, de ezek átvételéről csak később fogunk rendelkezni. Ugyanesak későbbi időpontban kezdődik meg a gyüjtés a falvakban. Kérjük a magyar társadalom további lelkes megértését és szeretetét felvidéki testvéreink iránt.

Vitéz Imrédy Béláné a Magyart a magyarért mozgalom munkabizottságának elnöke kedden látogatást tett az Ipolyságon. Örömmel látta, hogy a város vezetősége a szociális munkát végzőkkel teljes összhangban él, akik a megmesszebbmenő megértésben dolgoznak s a legjobb benyomásokkal a késő délutáni órákban tért vissza Budapestre.

Országzászlót vittek Ipolyságnak

Budapest, okt. 18. Göböljárás község népe országzászlót ajánlott fel az első visszacsatolt magyar városnak, Ipolyságnak s azt vasárnap avatták fel. A zászlóval három parasztember indult el gyalog Ipolyság városába. A közbeeső falvakban a különböző felekezetek papjai megáldották a zászlót s mindenütt nagy lelkesedéssel tüntetett a lakosság felvidéki testvéreink mellett.

A zarándokok kedden délután érkeztek Budapestre. Fogadtatásukra az Ereklyés Országzászló Nagybizottság ünnepséget rendezett az országzászlónál, ahová a főváros lakosságának ezrei vonultak fel. Az ünnepségen Hulinay Gyula, a zarándokok vezetője mondott üdvözlő beszédet, majd Urmánczy Nándor beszélt a nagybizottság nevében. A székesfőváros polgármestere nevében Horony-Pálffy Aurél dr tanácsnok beszélt, utána a Mansz nevében is üdvözölték a zarándokokat.

Cselényi Pál meghatott szavakkal bocsátotta utjára a göböljárási zarándokokat. Szavai után a kivonult frontharcos és cserkészcsapatok tisztelgése mellett megindultak a zarándokok Ipolyság felé.

Érdekes kijelentések a békéről és a háboruról

„Legnagyobb hiba, hogy a világháboru után a győztesek voltak saját ügyük birái."

London okt. 18. (MTI.) Ma tartotta a nemzetközi békeegyesület 122. évi közgyülését a londoni Guild hallban. Lord **Shankey**, a volt lordkancellár elnöki megnyitójában a müncheni egyezménnyel foglalkozva, ezeket mondotta:

— **A békeszerződés a 20. századbeli diplomácia legrosszabb oldalának valamennyi vonását mutatja.** Népeket és országokat ruháztak át az igazságosság és emberiesség érzésének legcsekélyebb tisztelete nélkül. **A háboru tragédiája az volt, hogy midőn ütött a béke órája, a győztesek voltak saját ügyük birái és a romboló szenvedélyeknek ebben az idejében az erőszak és nem a józan ész diadalmaskodott.** Mi legyen a követendő magatartásunk Németországgal és Olaszországgal szemben, — kérdezte lord Shankey. Ha a harag diadalmaskodik a józan észen, a müncheni egyezmény meddő maradna. *A két nagy demokrata államnak és a két nagy diktatúrának együtt kell élniök.*

A gyülés főszónoka, *Eden* volt külügyminiszter beszédében kijelentette, hogy ábrándnak bizonyult az a remény, hogy a legutóbbi világháború új békés világrendet fog bevezetni. *A világ* — mondotta — *ma ismét fegyverkezik, azonban rendithetetlen az a reményem, hogy egykor ismét helyre fog állni a nemzetközi jogrend. Nem lehet igazi béke az ágyúk állandó fenyegetésének árnyékában.* Ne csodálkozzunk azon, hogy azok a nemzetek, amelyeknek belső gazdasági rendszere másképpen van megszervezve, mint a mienk, *megelőztek bennünket a fegyverkezési versenyben s előnyüket megtartják mindaddig, amig ők ragaszkodnak jelenlegi rendszerükhöz, mi pedig a mi rendszerünkhöz ragaszkodunk.* De nem teszünk hozzájuk hasonló erőfeszítéseket, tekintélyünk állandóan hanyatlani fog az állig felfegyverzett s a háborúra megszervezett világban. A nemzetvédelem megszervezésének félelmetes feladata az egész ország egyesült erőfeszítését követeli. Annak, hogy Anglia sikerrel dolgozhassék a békéért, előfeltétele az erő és biztonság érzése. Világosan ki kell jelentenünk, hogy katonai erőinket nem arra használjuk, hogy éppen csak akartunkat érvényesítsük egy bizonyos terület sorsa tekintetében, hanem egy bizonyos nemzetközi eljárásokat érvényesítsünk, amelyek nélkül nincs tartós béke.

Pozsony, október 18. (MTI.) A szlovenszkói rádió kedd esti adásában újra hangsúlyozta, hogy a hadseregnek helyén kell maradnia, mert a magyarokkal való tárgyalások még nem értek véget. Meg akarunk egyezni a magyarokkal békésen, de nem adhatjuk ki a fegyvert a kezünkből. Katonáink kötelessége kitartani, míg a magyar-szlovák határ ügyét nem rendezik — mondotta a bemondó.

Véresrevert, tépetthaju asszonyok menekülnek gyermekeikkel a cseh brutalitás elől

A csehek részéről nagy nyugtalanság tapasztalható a határnál. Lázas buzgalommal épitik az uj fedezékeket, drótsövényeket húznak ki és a sátoraljaújhelyi kisállomáson keresztül hadianyagokkal és katonákkal megrakott páncélvonatokat akartak Ruszinföld felé irányitani s csak a határbiztositó magyar hatóságok erélyesebb fellépésére voltak hajlandók a páncélvonatokat visszafordítani Kassa felé.

A határmentén különben, főleg a ruszin vidékhez közel eső községekben, napirenden vannak a kegyetlenkedések. *Ricse, Zemplénagárd, Pácin környékén tömegesen menekülnek át az üldözött magyarok.* Hétfőn este felé tizenkilenctagú csoportnak sikerült a Bodrogköz ingoványain keresztül magyar területrejutnia. *A menekültek egytől egyig éhesen, rongyosan érkeztek meg Sárospatakra*, ahol a hatóságok vették gondjaikba őket.

Az üldözöttek között öt asszony is van, akik kisgyermekekkel a karjukon, véresre tépett hajjal menekültek a magyar hatóságok oltalmába. Mindannyian a ruszin községek közelébe valók és azért kellett elmenekülniök, mert házuk ablakait magyar nemzetiszínű szalagokkal díszitették fel.

Sokat beszélnek az abaújmegyei sávba eső községekben arról a bátor vállalkozásról, amelyet néhány magyar legény vitt véghez Tóth Sz. Pál vezetésével. Ugyanis a Kassa közelében fekvő, megszállt területi Rejte község lakosai nemzetiszínű zászlókat kértek a magyaroktól, hogy házaikat fellobogózhassák. A határmenti magyar legények nagy lelkesedéssel vállalkoztak a zászlók átvivésére s *a cseh csendőrök és finánccok szemeláttára magyar zászlókkal megrakodva vonultak be Reste községbe.*

Uccai harcok Jeruzsálemben

Jeruzsálem okt. 18. Palesztinában egyre nagyobb méreteket ölt a forrongás. Jeruzsálem muzulmán negyedében a felkelő arabok felgyujtották a rendőrállomást, amely a tűz martaléka lett. A város uccáin több csata folyt le az arabok és a rendőrjrőrök között. Az arab felkelők beverték a zsidó üzletek ablakait, a zsidó rabbiképző iskolára pedig bombát dobtak.

A hatóságok elrendelték, hogy egész Jeruzsálemben este tizenegy óra után senki sem tartózkodhatik az uccán.

Hétfőn különböző merényletek következtében öt ember meghalt, nyolc megsebesült.

Az United Press jelentése szerint az angol polgári hatóságok tehetetlenek az óvárosban, amelynek kapuit napokkal ezelőtt bezárták, most pedig nem tudják kinyittatni, merta a felkelők belülről eltorlaszolták és hétfőn este óta az óváros lakói közül senki sem jöhet ki a falak mögül. Kétezer angol katona állott fel a falak mentén, de arra gondolni sme lehet, hogy megostromolják az óvárost. Az arab felkelők titkos alagutakon és üregeken keresztül, amelyek a közeli erdőbe és dombokhoz vezetnek, bőségesen kapnak fegyvert és municiót. Semmit sem lehet tudni arról, hogy mi történik az óvárosban. Az angol hatóságok nemrégiben eltiltották, hogy esti szürkület után bárki az uccára léphesser, de ennek a tilalomnak már nincs gyakorlati értelme. Most az újvárosban hirdették ki ezt a tilalmat azzal, hogy aki estétől hajnali öt óráig az uccára merészkedik, azt figyelmeztetés nélkül lelövik.

Kairó, okt. 18. Betlehem városa hetek óta a felkelők kezén van. Kairói körökben utalnak arra, hogy a **felkelők harca nem vallási, hanem nemzeti jellegü. Ezt bizonyitja, hogy a betlehemi arab uralom alatt is az ottani lakosság akadálytalanul látogathatja a templomokat és a vasárnapi istentiszteletet. Zsidóknak és angoloknak azonban tilos Betlehem területére lépniök.**

A kereszténypárt a legmesszebbmenően támogatja a kormány külpolitikáját

Budapest, október 18. Az Egyesült Keresztény Párt délelőtt gróf *Zichy János* elnöklésével megbeszélést tartott, amelyen a párt törvényhozó tagjai a kül- és belpolitikai kérdéseket vitatták meg. Az elhangzott felszólalásokból egyöntetüleg kijegecesedett az az álláspont, hogy *a párt a müncheni határozatok sürgős végrehajtását követeli és a kormányt ebben a törekvésében a legmesszebbmenően támogatja.*

Az értekezlet folyamán a párt egyes törvényhozói különböző belső jelenségekre mutattak rá és felkérték gróf *Zichy János* pártelnököt, hogy ezeket az észrevételeket a kormányelnök tudomására hozza.

Elnyomják a magyarságot a leigázott Pozsonyban

Pozsony, okt. 18. Hogy az ugynevezett független szlovák kormány semmi más, mint Prága szánalmas kreaturája, mi sem bizonyitja jobban, mint a pozsonyi lakosság élete, amely ma is ugyanaz, mint **husz év alatt**, a cseh elnyomatás idején. Sőt, ma talán még rosszabb, mert nehezebb elviselni a rabságot akkor, mikor az ember minden percben már a szabadulást várja és léptennyomon a legdurvább formában adják tudtára, hogy börtönben van és ahhoz kell tartania magát.

A szerencsétlen pozsonyi őslakosság számára igazán mindegy, hogy cseh vagy szlovák rendőr hurcolja-e börtönbe, ha valahol el találja szólni magát és elárulja érzelmeit, vagy hogy kedvenc lapjában, **ha fehér foltokat talál**, azokat cseh vagy szlovák zenzor müködése eredményezte-e. Mert **minden ugy van, mint azelőtt.** A cég a régi, csak a cégtábla cserélt nevet. Némi enyhités ugyan történt: az utóbbi hetek ijedtsége után most már a zárórát is kitolták éjfélig és nem kell a kávéházaknak már este 9 órakor zárniok.

A presbiterium közfelkiáltással lelkészelnökké választotta dr Révész Imre püspököt, — szótöbbséggel dr Ménes Lajost egyházi ügyésszé

A debreceni református egyház presbiteriuma *Uray Sándor* h. püspök és dr *Kölcsey Sándor* polgármester, főgondnok elnöklésével ülést tartott. *Uray Sándor* bibliaolvasása és imája után *Balogh István* napirend előtt felszólalt. Azt tette szóvá, hogy a multkor már megvitatott egyetemi templomhely ügyében újabb változás történt, mert a templom helyét nemhogy szerencsésebb helyre hozták volna előre, ellenkezőleg még négy méterrel hátrább vitték és közelebb helyezték a központi egyetemhez, mint ahova a bizottság annakidején kijelölte. Pedig még légvédelmi és tűzrendészeti szempontból is kifogásolták a templomnak a központi egyetemhez való közelvitelét. Egyébként is elképzelhető, hogyan fog festeni a 25 méter magas központi épület mellett a 16 méteres távolságra épített 13 méter magasságú templom.

— Azért szólalok fel — mondta *Balogh István* —, hogy ne érhessen majd bennünket az a vád, hogy a református presbiterium nem emelte fel szavát még az utolsó órában is az ilyen elhelyezés ellen, amellyel a debreceni református társadalmat nagy sérelem érte.

A napirendelőtti felszólalást vita tárgyává tenni nem lehet, így a presbiterium áttért az ügyek tárgyalására.

Polgáry András pótpresbitert behívták, mert dr Révész Imrének lelkipásztorrá megválasztása folytán megüresedett egy választott presbiteri hely. Polgáry mindjárt letette az esküt. *Uray Sándor* elnök szeretettel üdvözölte az új presbitert, aki megköszönte az üdvözlést.

Dr Révész Imre püspök lelkészelnökké választása

A presbiterium tegnapi gyűlésén választotta meg a lelkészelnököt. Az előkészítő bizottság — mint dr *Juhász Nagy Sándor* előterjesztette — dr Révész Imrét ajánlotta lelkészelnökül.

A presbiterium a javaslatot viharos taps és éljenzés közben közfelkiáltással elfogadta.

Uray Sándor h. püspök üdvözölte az új lelkészelnököt.

— Nagy elődök nyomába méltóztatik lépni ebben a pillanatban — mondta többek között. — A hosszú sorból csak egy nevet hadd említsek fel: *Dicsőfi Józsefét, akinek utolsó ténykedése az volt, hogy az egykori kolozsvári teologiai tanárt — főtiszteletüségedet — hívta meg ide Debrecenbe egyháztemplomi szószékre.* Dicsőfinek ebben a teremben nincs képe, emlékének feledésbe borulását példázza a Kossuth uccai temetőben a korhadó fejfa. Egy szép őszi napon aztán főtiszteletüséged Dicsőfi felett búcsúbeszédet tartott.

Úgy érzi, itt stafétaváltás történt és ezért arra kéri dr Révész Imrét, irányítsa felfelé vezető útjában a debreceni egyházat.

Dr *Révész Imre* püspök megköszönte a bizalmat és kijelentette, terjedelmesebb nyilatkozatot óhajtott volna tenni, de mindazt, amit most mondania kellene, már elmondta a presbiteriumban.

— Így csak a következő kijelentésben foglalom össze mondanivalóimat — folytatta —: Isten kegyelmére támaszkodva igyekezni fogok a lelkészelnöki tisztséget püspöki működésem tartama alatt úgy vinni, hogy *soha debreceni lelkipásztori és lelkészelnöki minőségem püspöki minőségemmel ne legyen kénytelen összeütközésbe kerülni.* Vak volnék, ha nem látnám, hogy ez nem lesz éppen könnyű feladat és az idevonatkozó nehézségek lépten-nyomon előbukkannak. Azonban azok a férfiak, akikkel szerencsém van legközelebbről együttműködni: a főgondnok úr, a helyettes lelkészelnök úr és a főjegyző úr, de a presbiterium minden egyes tagja bizonyára minden lehetőséget megfognak arra ragadni, hogy ezt a nehézséget számomra könnyűvé és ezt a sokszor keserű kenyeret számomra édessé tegyék. Ha ez így lesz, akkor reménységgel foglalom el az elnöki széket, de legyen szabad ez alkalommal is nagyon kérnem a presbiteriumot, annak vezetőségét, hogy már előre nyugodjanak bele, hogy az adminisztráció minden részletével tényleg nem fogok tudni foglalkozni, sőt még azt sem ígérem, hogy minden presbiteri ülésen megjelenek, de viszont ígérem, hogy amelyiken megjelenek, az ott tárgyalandó ügyekről részleteiben is informálódom.

— Kérem az Istent, ha engem akár püspöki, akár lelkészelnöki, akár egyetemi tanári, akár kisegítő kápláni minőségben valaha itt eltemetnek, valaki felettem is ugyanolyan nyugodt lelkiismerettel prédikálhasson arról a textusról, amelyről én prédikáltam Dicsőfi felett: »Legyetek olyanok, mint én, mert én is olyanná lettem, mint ti, atyámfiai semmivel sem bántottak meg engem.«

A püspök szavait a presbiterek éljenzéssel és tapssal fogadták.

Búcsú Nagy István lelkésztől

A presbiterium meleg hangon vett búcsút *Nagy István* volt városi belmissziói lelkésztől, aki egyházkerületi diakonisszaügyi igazgató lett. Dr *Révész Imre* elismerően, szép beszédben méltatta eddigi munkásságát és az elért eredményeket, további működésére Isten áldását kérte.

Dr Ménes Lajos lett az egyházi ügyész

A presbiterium ugyancsak tegnap választotta meg az új egyházi ügyészt. Öten pályáztak: dr *Ménes Lajos*, akit első helyen jelöltek, dr *Hódy Béla* és dr *Kertész Endre*, akiket második és dr *Kéry Lajos* és dr *Szabó Miklós*, akiket harmadik helyen jelöltek az állásra.

A megejtett titkos szavazás eredményét dr *Vásáry István* hirdette ki a következőkben: Leadtak 110 szavazatot, egy üres volt, a 109 szavazat így oszlott meg:

dr Ménes Lajos 65
dr Szabó Miklós 26
dr Hódy Béla 9
dr Kertész Endre 8
dr Kéry Lajos 1

szavazatot kapott.

Dr *Ménes Lajos* nyomban letette az esküt, majd dr *Révész Imre* püspök üdvözölte az új ügyészt.

— Nagy szeretettel és jó reménységgel köszöntöm rendkívül felelősségteljes állásának ilyen szépen megnyilatkozó bizalom alapján való elfoglalásakor. Arra kérem az Istent, nem pusztán jó reménység, hanem már bizonyos tapasztalatok alapján is, legyen olyan ügyésze a debreceni egyháznak, mintha semmi más nem volna, csak kiváló jogász és legyen olyan kiváló szolgája Jézusnak, mintha semmi más nem volna, csak a KIE embere. Így az esküjét valóban a lehető legjobban tölti be.

Dr *Ménes Lajos* ügyész mélyen meghatva, imádsággal kezdte beszédét, hálát adván Istennek, segítségét kérte munkájához.

— Célom és vágyam volt már régóta egyházam magasztos feladatait lelkesen és szeretettel szolgálni, amire mostani megválasztásom további és fokozott mértékű lehetőséget nyujt. Épp ezért úgy néztem erre a választásra, mint ahogy a sorsát nézi az ember. Tudom, hogy egyházam érdekeinek jogi képviseletére választattam meg, azonban abban a meggyőződésben vagyok — és így teljesítem gondolatom szerint helyesen kötelességemet —, ha az egyik kezemet a törvénykönyvön ugyan, de a másik kezemet a szívemen tartom és úgy érzem, hogy ennek az elvnek a követésével hasznosan szolgálom szeretet egyházamat. A presbiterium új lelki lendületet nyujtott nekem, ezért szívem mélyéből hálás köszönetet mondok.

A presbiterium lelkes tapssal fogadta az ügyész szép beszédét.

Uj bizottsági tagok

A presbiterium bizottságaiban egyes tagsági helyek megüresedtek. A presbiterium a következőket választotta meg: az előkészítő bizottságba *Kovács Gyula* államépítészeti hivatalfőnököt és dr *Erdélyi Sándort*, a missziói bizottságba dr *Kun Sándor* igazgatót, *Tóth Imre* ny. leltárbiztost. A tanárválasztó bizottságba dr *Papp Ferenc* középiskolai felügyelőt és dr *Szeremley Béla* ny. tanárt, az építési bizottságba *Mocsáry László* igazgatót, az iskolaszékbe dr *Hegyaljai Kiss Gézát* és dr *Erdélyi Sándort*, a Dóczi-intézet igazgatótanácsába *Balogh Béla* ny. miniszteri tanácsost, dr *Csürös Ferenc* ny. tanácsnokot.

A választói névjegyzék elkészítése ügyében alakítandó bizottság elnökévé *Uray Sándort*, tagjaivá dr *Balogh Bélát*, *Balogh Istvánt*, *Mocsáry Lászlót* és dr *Erdélyi Sándort* választották meg.

Megerősitett tanitónői választások

A Dóczi-intézet igazgatótanácsa *Gergely Ilona* és *Futó Klára* tanítónőket az intézeti elemi iskolához megválasztotta. A presbiterium ezt a választást megerősítette.

Ormós Lajos népiskolai előadó búcsúztatása

Ormós Lajos igazgató lemondott népiskolai előadói tisztéről. A presbiterium 12 évi hűséges és kitartó munkájáért meleghangú köszönetet mondott.

Dr *Juhász Nagy Sándor* főjegyző fájó érzéssel vett búcsút Ormós Lajostól, aki mérhetetlen nagy szolgálatot tett az egyháznak és az iskolaügynek. Hasonló érzésekkel búcsúzott dr *Kölcsey Sándor* főgondnok is.

Benyhe Imre az új népiskolai előadó

A ciklus végéig tartó megbízatással a népiskolai előadói tisztségre *Benyhe Imre* igazgatót választották meg, aki köszönetet mondott a bizalomért.

MERANO
SZÁLLODA
Budapest, IV., Bécsi ucca 2.
Exclusiv belvárosi családi ház.
Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kiegészítalanul berendezett, hideg meleg folyóvizes, központi fűtéses szobák:
Egyágyas 5.—
Kétágyas 8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel 8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel 14.50
Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtéritjük.
Szobát ajánlatos előre rendelni.

Kitüntetés

Örömmmel vette tudomásul a presbiterium, hogy a püspök *Nagy Sándor* tanítót az igazgatói címmel tüntette ki.

Kitűnő a debreceni ref. tanitói gárda

Az esperes meglátogatta a debreceni egyházmegyében a református iskolákat. Az iskolaszék jelentést tesz erről. A presbiterium örömmel vette tudomásul, hogy *az esperes elismerését fejezte ki a debreceni tanítótestület iránt és a 94 református tanító közül 91-nek kitűnő és háromnak jeles minősítést adott.*

A presbiterium több adminisztratív természetű ügy letárgyalása után dr *Révész Imre* püspök imájával fejezte be a gyűlést.

A Dunánál megkezdődött a romániai hadgyakorlat

Bukarest, október 18. A Duna alsó folyásának északi partvidékén *hétfőn hajnalban megkezdődött a román hadsereg őszi nagygyakorlata.* A manőveren Károly király is résztvesz.

Az uralkodó éjjel egy órakor Mihály trónörökös és Hohenzollern Frigyes herceg kíséretében Galacra utazott, ahol a kormány tagjai várták. Miron Cristea miniszterelnökkel az élükön.

A hadgyakorlat célkitűzése a lapok jelentése szerint az lesz, hogy a Duna északi partvidékén felvonult vörös hadseregnek meg kell akadályoznia a Besszarábiából jövő kék hadsereg előrenyomulását. A vörös hadsereg a Pruth-folyó mentén próbálja feltartóztatni a kék hadsereg offenzíváját.

A manővert végignézik az uralkodó kíséretében a külföldi államok katonai attaséi, közöttük a magyar katonai attasé is.

Németország 500.000 tartalékost bocsát el

Az angol lapok békehirekkel vannak tele és közlik azt is, hogy Németország 500.000 tartalékost bocsájt el. Franciaország s Olaszország is közeledik egymáshoz és hozzájárultak ahhoz, hogy a volt berlini nagyövet vegye át a római követség vezetését.

SZÍNHÁZ

Heti müsor:

Október 19. szerda: **A nyitott ablak. (BOHÓZATCIKLUS I.)**

Október 20, csütörtök: **A nyitott ablak. (Bohózat ciklus I.)**

Október 21, péntek: **Nincsenek véletlenek. Bemutató előadás. Premier bérlet 2. sz.**

Október 22, szombat délután: **Süt a nap.** (ZONA-előadás). — Szombat este: **Nincsenek véletlenek.**

Október 23, vasárnap délután: **Legyen úgy, mint régen volt.** Vasárnap este. **Csárdáskirálynő. (Klasszikus operett ciklus I.)**

Október 24, hétfő: **Nincsenek véletlenek. A bérlet 3. sz.**

Október 25, kedd: **Nincsenek véletlenek. B. bérlet 3. sz.**

A SZINHÁZI IRODA JELENTI:

Mérsékelt vasárnap

délután minden helyár a

Legyen úgy, mint régen volt

előadására. Ennek a magyar érzéstől bevülő nagy irredenta operettnek olyan tartós a sikere és nagy a hatása, hogy müsoron tartásától a szinház nem zárkózhatik el. Viszont minden debreceni magyarnak, a legszegényebbnek is lehetővé akarjuk tenni az előadás megtekintését. Ezért nézheti meg mérsékelt helyárakkal a

Legyen úgy, mint régen volt!

vasárnap délutáni előadását 23-án félnégykor!!!

MA

és HOLNAP: szerdán, 19-én és csütörtökön, 20-án

BOHÓZAT-CIKLUS I.

darabja:

Szabó Ernővel

a főszerepben

A nyitott ablak

katonabohózat 3 felvonásban, 8 képben. Saját nevetőizma és kedélybiztositása érdekében ott legyen!!!

Pénteken:

Prömier!

A prózai társulat bemutatkozása: Prömierbérlet 2. szám

Nincsenek véletlenek

Halasy Mariska, Pogány Margit, Bálint György, Szabó Ernő, Horváth Ferenc, Kamarás, Déghy, Zádor, Bakó, Baba, Seprényi, Kállay, Kondor Tibor stb. felléptével. **Rendező: Kamarás Gyula.**

Szombaton, 22-én:

Nincsenek véletlenek.

METEOR MOZI MÜSORA

Szerdán: KÉM VAGY. Lida Baarova izgalmas kémfilmje. Fox Világhiradó. Előadások: 5 órától.

Szinházi filmkockák

A változatok hete

lesz ez a hét a színháznál. Míg az elmult héten a közönség érdeklődése egyetlen napra sem hagyta levenni a műsorról a „Legyen úgy, mint régen volt" operettet, ezen a héten két reprizzel és egy bemutatóval kárpótolja a színház a változatos műsor híveit. A Csárdáskirálynő bemutatója a legnagyobb siker mellett folyt le és hasonló meleg fogadtatásra számithat a „Nyitott ablak" című pompás Nóti-bohózat, valamint a pénteki premieren színre kerülő legszellemesebb komédia, a „Nincsenek véletlenek" c. Soltdarab is. Ezen a héten mindenki megtalálja a kedvére való darabot a színház műsorában.

Mindenképpen huzás

A mult hét szombatján volt a sorsjegy-huzás napja. Mit tesz Isten, ezen a napon megfájult a színház kitűnő prózai színészének a foga és felkereste az egyik fogorvost. Az orvos biztatta a drukkoló színészt:

— Ne féljen, nem fog fájni.

— De én mégis félek . . .

— Na ne gondoljon rá. Gondoljon valami kellemes dologra, mondjuk a mai főnyereményre . . .

— Ajjaj! Hiszen arról is a huzás jut eszembe.

Kártyapartnerek, ha önérzetesek

Bálint Gyurka, a színház kitűnő amorozója bevetődött egy kártyakompániába gibicnek. A két partner között súlyos nézeteltérés támadt. Az egyik magából kikelve ordította a másikra:

— Te tolvaj, te csibész, te hamiskártyás, te börtöntöltelék.

Mire a másik önérzetesen válaszolt:

— Kikérem magamnak, hogy tegezzen!

Epizód a nézőtéren

A „Csárdáskirálynő" előadásán történt.

Egy alacsonytermetű úr a zsölyén odaszólt az előtte ülőhöz.

— Kérem, nem látok semmit.

— Akkor csak figyeljen én rám — sugta hátra a másik. — Ha én nevetek, maga is nyugodtan nevethet.

Kivágta magát

Horváth Feri, a Csokonai színház fiatal színésze, napok óta csapja a szelet egy fiatal lánynak. Egyik délutánra randevut beszéltek meg a színház előtt s egyszerre csak haragostekintetű idősebb bácsi közeledett az izgatottan álldogáló Horváth Feri felé.

— Maga az a fiatalember, aki a leányomnak randevut adott ide? — kérdezte izgatottan.

— Nem kérem — felelte nyugodtan a fiatal színész. — A kislány, akit ide várok, azt mondta, hogy nagyon rokonszenves papája van.

Óvatos

Utikalandokról beszélgetnek a színészek. Szabó Ernő, a színház kitűnő förendezője és nagyszerű komikusa beszéli:

— Amikor Debrecenbe utaztam Pesterzsébetről, a vonaton azt mondja a szemközt ülő hölgy utitársa.

— Fogja meg kedves uram, pillanatra ezt a gyereket.

— De miért éppen nekem mondja ezt, miért nem egy hölgy utast kér meg erre — kérdeztem meglepetve.

A hölgy enyhén elpirulva válaszolt:

— Azért, mert az egész kupéban csak önnek van vízhatlan köpenye.

— A vénasszonyok nyara valóságos hőhullámmal borította el Newyorkot és környékét. A hőmérő 32 fok Celziust mutatott hétfőn. Olyan meleg van, amilyenre még nem volt példa **ebben az időszakban.**

Csehek a trianoni „béke„ értelmében 63.004 négyzetkilométert vettek el tőlünk

Statisztikai adatok a Felvidék népeiről, gazdasági kincseiről.

Az érdeklődés homlokterében most a Felvidék áll, melyet a trianoni békeszerződés szakított el az ezeréves Magyarországtól. Nem érdektelen közölni a statisztikai adatokat, melyek pontos képet adnak arról, hogy mit vettek el a csehek.

A csehek a trianoni béke értelmében megszálltak 63.0004 négyzetkilométert. Ezen a területen 3,567.575 lakos élt, népessége pedig négyzetkilométerenként 56.6 lélek. Elvesztettünk a Felvidéken 3,883.000 k.-hold szántót, 129.000 kertet, 1,070.000 hold rétet, 24.000 hold szőlőt, 1,251.000 hold legelőt, 4,101.000 hold erdőt, 4000 hold nádast és 175.000 hold nem termő földet. Ugyanezek százalékban: szántó 35.5%, kert 1.2%, rét 9.8%, szőlő 0.2%, legelő 11.4%, erdő 37.6%, nádas 0.0%, nemtermő 4.3%.

A Felvidék népességi számadatai a következő képet mutatják: magyar 1,072.000 — 30%, német 265.000 — 7.4%, tót 1,703.000 — 47.7%, oláh 21.000 — 0.6%, rutén 442.000 — 12.4%, egyéb 66.400 — 1.9%.

Vallásilag a lakosság a következőképpen oszlik meg: római katolikus 2,112.000, gör. katolikus 603 ezer, református 222.000, ágostai evangélikus 396.000, izraelita 232 ezer, görögkeleti 2000, egyéb 800.

Iskoláink közül a Felvidéken elvesztettünk: 4280 elemi iskolát, 110 iparos, 14 kereskedőtanonc iskolát, 114 polgárit, melyben 11.431 magyar és 5879 nem magyar tanuló járt, 43 középiskolát, ahol 655 tanár tanított 12.702 tanulót, ebből 10.112 magyar volt.

Az elcsatolt Felvidéken 550.000 kat. hold búza földet, 377.000 kat. hold rozs földet, 663.000 árpatermő földet, 443.000 kat. hold zabföldet, 215.000 tengeritermőföldet, 460.000 burgonyatermő földet, 22.359 kat. hold szőlőt és 3,855.000 kat. hold erdőt vesztettünk. Nagyamagyarország erdőinek 30%-át csatolta Csehországhoz a trianoni béke.

Hatalmas veszteségek érték állatállományunkban: 1,360.000 drb szarvasmarhát, 734.000 sertést, 200 ezer lovat és 993.000 juhot vesztettünk.

Csehszlovákiához csatolták a bányatelepek 50%-át (Körmöcbánya, Bélabánya, Besztercebánya, Zólyom, Selmecbánya stb.) 817 ipartelepünket, 3833 kilométer hosszú vasútvonalunkat, állami utainkat 2548 km — hálózatot. Elvesztettük ezeken kívül híres fürdőinket és üdülőhelyeinket, valamint gyógyforrásaink nagyrészét.

Beszélnek azonban a számok egyébről is. Látjuk a táblázatokból, hogy a felvidéki nyelvterület nyugati részén 23.0% tót áll szemben 67.5% magyar és 7.8% német lakossal, a keleti oldalon pedig 16.9% tót, 68% magyar, 4.2% német és 9.5 százalék rutén él.

Legjellemzőbb a csehek mohóságára, hogy a világháború után rövid idő alatt négyszer állottak elő mind több és több követeléssel. Első követelésük alkalmával 1918 december 6-án, a kijelölt demarkációs vonalon belül 1,972.866 ember élt és ebből 220.571 magyar volt. Második követelésükben 1918 december 23-án, már tágították határaikat. A második demarkációs vonalon belül 2,909.160 ember élt, magyar volt 841.198 lélek. Harmadik követelésük alapján 1919 január 23-án, olyan területet szálltak meg, melyen 2,979.835 lélek és ebből 899.953 magyar élt. És a trianoni béke mindezeknél többet adott: 3,567.576 lelket és ebből 1,071.523 magyart.

KÖZERDEKÜ LEVELEK

A villamos kisszakasz és a megváltoztatott megállók

Meglepetéssel olvastam és tapasztalom, hogy a HÉV az új kisszakasz-rendszer bevezetésével kapcsolatban az Arany János ucca sarkára akarja tenni a Miklós ucca sarkáról a megállót. Nem akarok az új jegyrendszerre kitérni, bár meg vagyok győződve, hogy életképtelen, de tiltakoznom kell a **megálló áttétele,** illetve megváltoztatása ellen. A közönség megkérdezése nélkül és érdekei ellen nem lehet eljárni. **A régi helyeken arányosabban oszlik meg a Royal és Kistemplom közötti távolság.** A Miklós ucca „Hinterlandja" sokkal nagyobb, mint az Arany János uccáé, azonkivül a Szent Anna ucca felől jövő, jelentős számú utasnak is sokkal közelebb van. Nem tudom mit szól az Apolló mozit látogató közönség, ha este kilenc órakor az orra előtt robog el a villamos és várhat 15 percig, amig egy újabb jön. Ezenkivül a megszokott megállóhely áttétele sok zavart okoz. Igazán helyénvaló volna, ha ilyen intézkedések előtt megkérdeznék valamely formában a villamoson utazó közönséget.

Egy régi előfizető.

Az Ispotályi Egyházrész bibliakörei

Az Ispotályi Egyházrész központi bibliaköre, amely eddig a Vígkedvű Mihály u. 60. sz. alatti iskolában működött, a diakonisszaintézet kiköltözésével megüresedett. Ispotály tér 9. szám alatt levő szép, emeletes épület földszintjén új, állandó otthont kapott. Most folyik az épület külső-belső tatarozása s remélhető, hogy folyó hó 19-én, szerdán d. u. 5 órakor az első bibliaköri óra megtartható lesz. E bibliakört Molnár Ferenc lelkipásztor vezeti. Ebben a helyiségben tartja a Nőegylet ugyancsak minden szerdán délután 4 órakor munkaóráit, most az elsőt október 19-én, szerdán. A vargakerti bibliakört Kulcsár Dezső segédlelkész vezeti minden csütörtökön d. u. 5 órakor az Olvasókör nagytermében. A tégláskerti bibliakör Birinyi János segédlelkész vezetése alatt végzi munkáját minden szerdán délután az eddigi időben.

Leszurt férfit szállitottak a debreceni klinikára

Szőke József 30 éves napszámost, tetétleni lakost, rejtélyes módon megtámadták és leszúrták. **Szőke József** két testvérével, **Szőke Antallal** és **Imrével** együtt borozgatott a tetétleni szövetkezetben, majd az esti órákban hazafelé indult. Az úton valaki orvul megtámadta és késsel oldalba szúrta. Súlyos sérüléssel szállitották **be a debreceni sebészeti klinikára.**

Magyar a magyarért

November 5-én: Magyar a magyarért! nap

A kereskedelmi érdekképviseletek állandó bizottsága az OKISz meghívására tegnap este tartott ülésén elhatározta, hogy a Magyar a magyarért! mozgalom keretében november 5-én országos kereskedőpapot rendez a felvidéki inségesek megsegítésére. A bizottság azzal a felhívással fordul az ország kereskedelméhez, hogy *november 5-iki teljes bevételüknek 2—5 százalékát ajánlják fel a hazafias célra.* A részletkérdésekről az állandó bizottság a sajtó útján kellő időben fogja tájékoztatni a kereskedőket és a közönséget.

LL közli:

A Légoltalmi Liga helyi Csoportja óvóhelyek létesítésére (átalakítására) alkalmas *pincék összeírását* óhajtja a legsürgősebben végrehajtani. Ehhez a a sürgős munkához építészeti (építészmérnöki) ismeretekkel bíró férfiakat a Légoltalmi Liga helyi Csoport elnökségénél, (Simonffy u. 1. sz., II. em.) f. hó 20-án délelőtt 11 órára való személyes jelentkezésre hívja fel. A jelentkezők hazafias munkateljesítésükért esetleg szerény tiszteletdíjban részesülnek.

A Légoltalmi Liga Debreceni Csoport Elnöksége.

670 zászlót készitettek a Turul Szövetség leány-bajtársai a felvidéki magyarság számára

A debreceni Turul Szövetségben működő leánybajtársi egyesületek is szép eredménnyel vettek részt a »Magyar zászlót a Felvidéknek« akcióban. A leánybajtársak a női ipariskola és a Dóczi leánynevelő intézet lelkes növendékei közreműködésével rövid idő alatt *670 magyar zászlót állitottak elő.* A zászlók teljesen készen állnak a Turul Szövetség helyiségében, hogy nemsokára a felvidéki városokban lengethesse a szél a magyar színeket.

Viktor Emanuel és Mussolini üdvözlő távirata Francóhoz

Viktor Emánuel király és császár, valamint Mussolini miniszterelnök táviratot intézett Franco tábornokhoz. Táviratukban annak a kívánságuknak adnak kifejezést, hogy a háború minél előbb érjen véget a nemzetiek győzelmével. A fasiszta Olaszország — mondja Mussolini távirata — most és mindig a nemzeti Spanyolország oldalán áll.

Búcsúsorok Govrik Miklós ny. vámfelügyelő halálára

Govrik Miklós ny vámfelügyelő úr halálának híre megrendítő, mély fájdalommal töltötte el szívünket. Sírva gyászoljuk drága jó Főnökünket, aki a jóság megtestesítője volt. Bús szívvel veszünk búcsút tőle, szerető jóságát nem feledjük soha. Emlékét soha nem vonja be lelkünkben a feledés fátyola.

Vitéz Veres János.

A kormányzóné kétezer kenyeret küldött Ipolyságnak

Az ipolysági gyerekek megcsókolták az első magyar kenyeret.

Ipolyság, okt. 18. A „Magyar a magyarért" segélyakció erőteljesen folytatja áldásos müködését. megsegitett ipolysági magyarok áldva emlegetik a kormányzó főméltóságu hitvesének nevét s alig várja az ipolysági magyarság, hogy a kormányzót és a főméltóságu asszonyt az először hazatért városban köszönthesse. **Soldos** Béla főispán **a kormányzóné nevében kétezer kenyeret ajándékozott az ipolysági szegényeknek.** A magyar kenyér kiosztása felejthetetlen jelenetek között történt meg. **Minden kenyéren nemzetiszinü keretben cimke volt,** ezzel a felirással: **„Magyar testvérnek magyar kenyeret!"** Szivet megejtő látvány volt, amikor **a magyar anyák gyermekeikkel megcsókoltatták az első magyar kenyeret.** Sokan egy-egy darabot emlékbe tettek el, hogy egész életükön át vissza tudják varázsolni az első napok boldogságát. A város vezetői is vittek egy-egy karéj kenyeret. A kenyérrel egyidejüleg érkezett meg az Ipolyságról elszakadt váci hentesmester, Gégel Ede ajándéka, 50 csomag zsir, amelyet a legszegényebbek között osztottak ki.

Ipolyság képviselőtestülete Zanoletti József városbiró tervével foglalkozik, amely szerint Ipolyság azt a kérést intézi a honvédelmi miniszterhez, hogy a bevonulás emlékére a budapesti 1. honvédgyalogezred egyik zászlóalját **állandóan Ipolyságon** helyezzék **el.,** ahol a csehek modern laktanyaépületet hagytak hátra.

Az ipolysági polgári iskola igazgatósága az általa küldött üdvözlő táviratokra most kapott választ. A kormányzó nevében a kabinetirodai főnök köszönte meg az üdvözlést, a kultuszminiszter nevében pedig Zsindely Ferenc államtitkár.

Imrédy Béla miniszterelnök az iskola igazgatóságához intézett táviratában a következőket mondotta: **Ipolyságnak az ezeréves magyar hazához történt visszacsatolása alkalmából küldött táviratot őszinte örömmel vettem.** Amidőn a hazafias üdvözlésért köszönetet mondok, arra kérem a tantestületet, hogy a gondjaira bizott ifjuságot lángoló hazaszeretetétől eltelt, soha meg nem alkuvó, öntudatos magyar emberekké és szorgalmas, derék polgárokká iparkodjék nevelni.

A város címére még egyre érkeznek különböző magyar városokból és községekből a szeretetcsomagok és zászlók. Legutóbb Nyirbátor, **Hajdunánás** és Diósgyőr üdvözölte a felszabadult Ipolyságot.

Ifj. Balogh István képviselő megtagadta a közösséget gróf Széchenyi Lajossal és Szálasival

Gróf Széchenyi nem jelent meg tanukihallgatásra, 200 pengőre ítélték.

Budapest, október 18. Ifjabb *Balogh István* országgyűlési képviselő sajtó útján elkövetett, az alkotmány intézménye elleni lázitás vétségével vádoltan állott kedden a budapesti büntetőtörvényszék ötöstanácsa előtt. A vád szerint ifjabb Balogh István Szálasi Ferenccel és gróf Széchenyi Lajossal együtt »A magyar nemzeti szocialista párt célkitüzése« cimen röpiratot adott ki, amelyben azt követelte, hogy a magyar nép népszavazással döntsön afelől, hogy a jelenlegi uralmat kívánja-e fenntartani, vagy a magyar szocialista népfront uralmát kívánja.

A röpirat miatt indult eljárás Balogh István ellen, aki a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. *A röpirat tartalmával nem azonosítja magát.*

— Amikor — mondotta — a különböző nemzeti szocialista pártok egyesültek, Szálasi Ferenc a budai Vígadóban beszédet mondott s ez a röpirat szóról szóra Szálasi Ferenc beszéde. Amikor értesültem arról, hogy a röpiratot kiadták, *azonnal tiltakoztam az ellen, hogy nevem a röpiraton szerepeljen, mert én ezzel nem azonositom magamat, ezt a programot nem teszem magamévá.*

A tárgyalásra tanuként idézte a törvényszék gróf Széchenyi Lajost, aki azonban a szabályszerű idézés ellenére sem jelent meg. *Kertész Jenő* királyi ügyész indítványozta, hogy a törvényszék Széchenyit, akit ugyanebből az ügyből kifolyólag már 14 napi államfogházra ítéltek és most a szabályszerű idézés ellenére sem jelent meg, a törvényszék a legközelebbi tárgyalásra vezettesse elő. A törvényszék rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy a mai tárgyalást elnapolja és gróf Széchenyi Lajost újból megidézi, azonban mai elmaradása miatt 200 pengő pénzbüntetéssel sujtja.

Megszállott területi hirek

— *Az erdélyi* kereskedelmi és iparkamarák vezetőségét arra utasították, hogy a zsidó tagokat záros határidőn belül irják össze.

— *Vaida Voevod Sándor*, aki a román politikai élet váromanyosának emlegetnek, a királyi kihallgatás után hazaérkezett Kolozsvárra, de nem nyilatkozott kihallgatásáról.

— *Általános mozgalom* indult meg Erdély területén, hogy a mozikban mielőbb vezessék be a magyar feliratot. Maguk a román mozitulajdonosok is ezt követelik.

— *Temesváron elfogták* Nicolea Petrescu betörőt, aki a Corvin áruházba tört be. Mire elfogták, nyolcszázezer leit elkártyázott.

— *Szatmár város főügyészévé* dr Vasváry Sándort nevezték ki. Senkit se tévesszen meg ez a magyar történelmi név, mert ez a Vasváry erősen román érzelmű és saját vallomása szerint román nemzetiségű ember.

— *Rápolti Károly* szatmári kocsmárosnál járt a végrehajtó, aki mikor belépett a lakásba, Rápolti az ablakrácson felakasztva függött. — A végrehajtó azonnal levágta Rápoltit, így sikerült megmenteni az életnek...

RUHA teszi az embert keresse fel **WERNERT.**

WERNER uri-divat és kalap, fehérnemü és készruha üzlete. Ferencz József ut 70.

A Nep pártnapja

Budapest, október 18. A Nemzeti Egység Pártja kedden délután tartotta az őszi szezonban első pártnapját. A pártnapra a kormánypárt képviselő tagjai nagyszámban gyültek össze. Ott volt **Bornemissza Géza** iparügyi miniszter, **Mikecz Ödön** igazságügy miniszter, **Zsindely Ferenc** és gróf **Telcki Mihály** államtitkárok, továbbá **Tasnádi Nagy András** a párt elnöke és **Korniss Gyula**, a képviselőház elnöke is. A meg jelent képviselők élénk eszmecserét folytattak az időszerű politikai kérdésekről. A kormány tagjait állandóan nagy számban vették körül és nagy érdeklődéssel hallgatták hozzászólásaikat. A képviselők a késő esti órákig együtt voltak.

Megint jelentkezik a Bujdosó Szlovák

Hétfőn este félkilenc órakor megint felsikoltott az éjszakában a „Bujdosó Szlovák" éles hangja. A 225-ös hullám hosszon hallatszott:

— Szlovákok! Szlovák testvérek! A csehek irgalmatlan üldözése... Elnyomóink... Hazudoznak... Ne higyjetek nekik... Kizsákmányolnak...

Csak egy-egy szótöredéket lehetett megérteni a szörnyű hangorkánból, amelyet a cseh adók rendeztek, hogy elnyomják a „Bujdosó Szlovák" hangját. A „Bujdosó Szlovák" egyébként esténként különböző időpontokban, más és más hullámhosszon jelentkezik nyilván azért, hogy a csehek műszerek segítségével se fedezhessék fel rejtekhelyét.

Meggyilkolták ágyában

Gyöngyös, október 18. *Horváth János* markazi bognármestert ágyában átvágott nyakkal, vérében haltan találták. A vizsgálat megállapította, hogy *a bognármester nyakát álmában borotvával vágták át.* A tettes a lakásból semmit sem vitt el. *A gyilkosság a bognármester feleségének távollétében történt.* A csendőrség széleskörű nyomozást folytat a tettes kézrekerítésére.

Maginot erdőövezetet ültetnek a románok a határaikon

A román katonai előkészitő szervezetbe tömörült ifjuság segitségével fásitani fogják a határterületeket. A katonai hatóságok véleménye szerint erre a munkára feltétlenül szükség van, mert a modern haditechnika értelmében sokkal hatásosabb a védekezés egy sürü erdőövezet mögött.

Országos vásárok

Csütörtök, október 20.: Egyek, Inke Tengelic.

Péntek, október 21.: Csenger, Hódmezővásárhely, Komádi, Szentgyörgyvölgy.

Szombat, október 22.: Csanádpalota Hódmezővásárhely, Szigetszentmiklós. Vasárnap, október 23.: Füzesgyarmat, Nagykőrös.

Londonban gáz- és bombabiztos óvóhelyeket építenek.

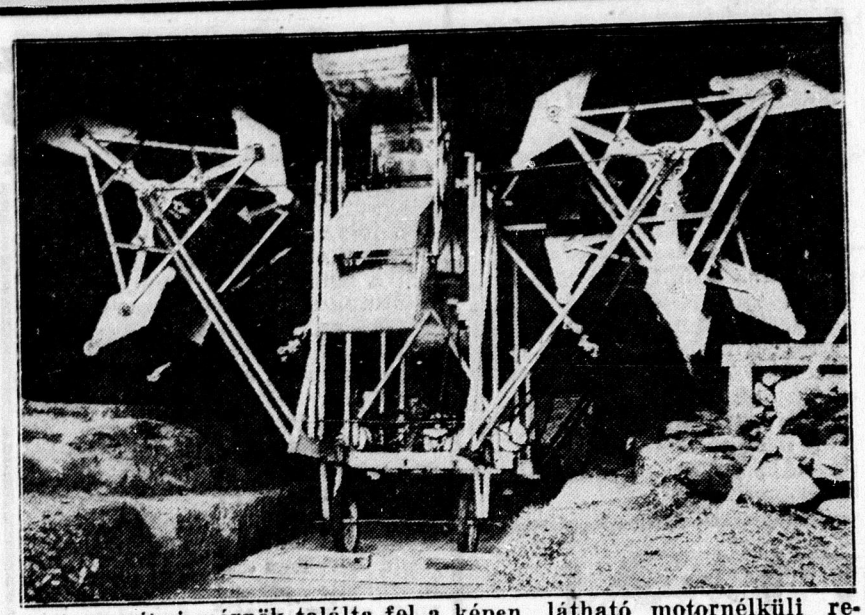

Két amerikai mérnök találta fel a képen látható motornélküli repülőgépet, melyet a szél hajt.

A debreceni kereskedelmisták küldöttsége a felszabadult sátoraljaujhelyi gyárvárosban

Megemlékeztünk már arról, hogy húsz lelkes debreceni kereskedelmista, dr **Naményi Gyula** vezetésével hetvenkét zászlót vitt Storaljaujhely-katonai parancsnokságának azzal, hogy azokat a Felvidékre, nemsokára bekövetkező bevonuláskor vigyék magukkal és osszák szét a felszabadításra váró magyar testvéreink között.

A húsz lelkes diák vasárnap reggel hat órakor indult el. A 140 kilométeres útvonal Nyíregyháza, Kótaj, Vencselő, Sárospatak volt. A déli órákban érkeztek meg Sárospatakra, ahol fürdést rendeztek az elég hideg Bodrogban. **Sátoraljaujhelybe kora délután érkeztek meg.** A katonai parancsnokságon harsány éljenzéssel fogadták a zászlókkal valósággal ellepett fiúkat. A küldöttség itt átadta a zászlókat, a parancsnokság pedig biztosította őket, hogy rövid időn belül eljuttatja rendeltetési helyére. A húsz kereskedelmista ezután tisztek vezetésével nemzeti zászlók alatt átvonult a városon s **megtekintette a két évtizeddel ezelőtt elrabolt és most visszakapott kisállomást, gyárvárost és a régi határt, a Ronyva patakot, amit Benes hajózhatónak hazudott.**

A patak hídjánál öt méter mélyre beásott vastraverzekkel megerősített tankfogó betonkapu áll, amit lelkes magyar mesteremberek még az átcsatolás előtti órákban piros-fehér-zöldre festettek. Megtekintették a debreceni diákok a visszacsatolt terület minden részét. **Az állomáson már magyar felirat van.** A régi tábla az állomás melletti árokban összetörve fekszik. A vasútvonal, amely Csehszlovákiát Oroszországgal kapcsolta össze, teljesen jó állapotban van. Míg a legutóbbi napokban egymást érték a vonatok, **ma már egyetlen vonat sem fut keresztül. — A gyárépület tele van a csehek által felhalmozott és otthagyott gabonakészletekkel.** Az üzletek zárva. Az új határ most a vasútvonal mellett futó országút, amelynek egyik oldala magyar, a másik cseh terület.

Az úton egy puskával felszerelt cseh vadász-katona megy kerékpáron. Jellemző a csehekre, hogy ugyanez a katona egypár héttel ezelőtt még „finánc" volt. A cseh betonfedezékeket az országútról is lehet látni. Az úttól párszáz méterre a kukoricásban cseh katonák hasalnak. Csak éjszaka merészkednek közelebb. Igen sok csempészárú ittmaradt a gyárvárosban. A cseheknek kitűnő csempészterület volt Sátoraljaujhely. A csempészett „Bata" cipők és gumiárúk mennyisége hetenként öt-hat vagont is kitett. — A cseh vámtisztek egyik legjobb kereseti forrása a csempészés volt.

Érdekes eseteket közölt a fiúkkal Oláh István főhadnagy, aki a küldöttséget kalauzolta. Hogy mennyire hajózható folyó a Ronyva, megemlíti, **hogy az újhelyi gyerekek hamarább mentek át a visszakapott területre, mint a megszálló csapatok, átugrották.** Épületes jelenet lehetett az is, amikor a költözködő cseh vámtiszt minden ingóságát felrakta a szekérre a Borsiba való magyar fuvaros, csak a fegyvere maradt még bent az épületben. A tiszt nem mert érte menni, a magyar szekerest küldte, aki büszkén, emelt fővel vitte a puskát, míg ő lóhalálában hajszolta a lovat.

Ezután a fiúk a piarista gimnáziumba karikáztak, ahol miután körülnéztek a városban, megérdemelt pihenésre hajtották fejüket. Hej de jó volt a kemény padló.

Másnap hétfőn reggel **Szepesi Bódog** tanár úr vezetésével, piarista diákok társaságában felmentek a Kálváriára. Itt rögtönzött ünnepélyt tartottak. **A küldöttség koszorúját Sztáray Zoltán** önképzőköri elnök azzal helyezte el az emlékművön, hogy **mire annak levelei elsárgulnak, magyar legyen ismét a Felvidék.**

Este érkeztek meg a fiúk Debrecenbe, körülállták a Magyar Fájdalom szobrát és kemény tisztelgés közben a Hiszekegy elmondásával pecsételték meg követésre méltó, példaadó kirándulásukat.

Személyi változások a kereskedelmi és ipari miniszteriumban

A kereskedelmi minisztériumban érdekes személyi változások történtek az elmult napokban. Kunder Antal kereskedelmi miniszter Törley Bálintot, a minisztérium új politikai államtitkárát állandó helyettesítésével megbízta. Dr Széll Jánost, az angol és amerikai tanulmányútjáról nemrég hazatért minisztrei osztálytanácsost a miniszter megbízta a vasúti díjszabási ügyek irányításával. Dr Fluck István pedig miniszteri titkár lett. Az iparügyi minisztériuban vitéz Petneházy Antal államtitkár a bányászat és iparszervezés szakosztályainak felülvizsgálatát látja el. **Kádas Károly** miniszteri osztályfőnök hatáskörébe került a törvényelőkészítés, vitéz **Vináry Ervin** miniszteri tanácsos vizsgálja felül a közszállítások, gyáripar, kisipar és az állami üzemek szakosztályait.

Debrecenben élő máramarosiak a Felvidékért!

Máramaros vármegye magyar társadalmából Debrecenben élők a mult este a Gambrinus étteremben hazafias és baráti összejövetelt tartottak.

Az elszakitott haza területéről igen szép számmal jelentek meg az onnan kiüldözöttek és más érdeklődők, ugy hogy a terem zsufolásig megtelt. **Erdő** Sándor áll. tanító meleg és hazafias szavakkal üdvözölte a megjelenteket, akiknek soraiban ott voltak **Horváth** László nyug. MÁV főintéző és neje, **Kormány** Sándor MÁV főintéző és neje, dr **Benedek** József ügyvéd, **Sófalussy** Sándor áll. isk. igazgató nyirmeggyesi lakos, id. **Biró** András és neje, **Kovács** Károly vendéglős és neje és sok mások.

Az üdvözlőbeszéd a Hiszekegygyel végződött, majd az egybegyültek egyhangulag **Horváth** László MÁV nyug. főintézőt kérték fel a jelképes Máramaros diszelnökének. Utána **Erdő** Sándor alkalmi beszédet mondott, amelyben méltatta a máramarosiak kiváló hazafias érdemeit. Beszélt az elszakitott területen szenvedő magyarság szomoru helyzetéről, kiemelte a legmagyarabb területeket, u. m. **Técsőt,** amely községet az átkos Trianon derékban szelt ketté, mert jelenleg a község felerésze a cseheké, másik felerésze a románoké, mivel a községet a Tisza, mint határfolyó osztja két részre. **Visket,** amely községnek magyar lakossága a megszálláskor sarcot volt kénytelen fizetni magyarságáért, **Husztot,** ahol a Felvidék egyik ősi vára áll ma is romokban, amelynek védői, utódai ma is a vár alatti községekben laknak s várják a felszabadulást.

Végül felolvasta a m. kir. külügyminiszter urhoz intézett kérelmet, amelyben a máramarosiak a csehek és románok által **kiüldözött magyarok a magyarlakta területek visszacsatolása mellett foglaltak állást s kérik, hogy szeretett szülőföldjükért is küzdjön fáradhatatlanul.**

Érdekes hozzászólások után az egybegyültek elhatározták, hogy a remélt felszabadulás esetére a **visszacsatolandó területek magyar lakosai részére eljuttandó zászlók beszerzésére gyüjtést inditanak s** amint értesülünk, erre a célra már eddig is tetemes összeg gyült össze.

Dr Benedek József.

Megérkeztek az előkelő olasz vendégek Debrecenbe

Kállay Mikós ny. miniszter társaságában jöttek.

Beszámolt a »Debreczen« arról, hogy dr *Kállay Miklós* ny. földmüvelésügyi miniszternek, az Országos Öntözési Hivatal elnökének társaságában Debrecenbe érkezik az olasz földmüvelésügyi miniszterium államtitkára, több szenátor, képviselő, mérnök, szakember és más előkelőségek. Az előkelő olasz vendégek most viszonozták dr Kállay Miklós ny. földmüvelésügyi miniszternek látogatását, aki a tavasszal megtekintette az olasz kormány új vízerőmüveit, hogy a leszürt tanulságokat a magyar öntözésügy hatalmas tempóban folyó munkálatainál hasznosítsa.

Az olasz vendégek 21 főnyi csoportja kedden este külön autóbuszon érkezett Debrecenbe Kállay Miklós ny. miniszterrel és dr Tatárfalvy Tatár László titkárral. Az illusztris vendégek az Arany Bikában szálltak meg és este zártkörü vacsorán vettek részt, melyen megjelent *Lossonczy István* főispán és dr *Kölcsey Sándor* polgármester. A vendégeket *Lossonczy István* főispán olasznyelvü beszédben köszöntötte. A vacsora az Arany Bika délszaki növényekkel díszített üvegtermében kitünő hangulatban folyt le.

Ma reggel a vendégek megtekintik a város nevezetességeit: az egyetemet, Déri-múzeumot, Kollégiumot, majd autóbuszon kimennek a Hortobágyra, ahol a csárdában villásreggeliznek s *a hortobágyi öntözési munkák előkészületeinek megtekintése után utaznak tovább.*

42.496—1938. fj. HIRDETMÉNY. Az 1876:VI. tc. 5. paragrafusának harmadik bekezdése értelmében közhírré teszem, hogy a város közigazgatási bizottságának választott tagjai sorában elhalálozás folytán megüresedett egy tagsági hely a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyülésén fog választás útján betöltetni. Dr Kölcsey Sándor sk., polgármester.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata október 16-tól október 23-ig: »Nap«, Piac u. 1. Telefon: 27—73. »Muraközy«, Piac u. 72. Telefon: 13—30. »Aranyegyszarvú«, Kossuth u. 8. Telefon: 34—96. »Arany János«, Csapó u. 66. Telefon: 11—78. »Mátyás király«, Nyilastelep, Vámospércsi út 16. Telefon: 13—83.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

Emlékezzünk . .

Október 19

— *1914.* A cs. és kir. (eperjesi) 67. gy. e. az 1914. évi San és Visztula menti őszi hadjáratban az o. m. 4. hds.-be beosztott cs. és kir. (kassai) 27. gy. ho. kötelékében résztvett a hds. X. 13—30-ig vívott San menti harcaiban.

Az ezred Jaroslau-tól északra Bandolskinál ellenséges túlerővel lépett harcba. Két hétig a legnagyobb nehézségek között küzdött és nagy veszteséget szenvedett. Ennek ellenére hősiesen kitartott, az ellenség hatalmas tűzerővel előkészített támadásait visszaverte, sőt egyes részeivel Lochy-n át Nielepkovice irányában többször támadásba ment át és a San-on átkelt orosz túlerőt visszavetette. Ezzel nagy mértékben megakadályozta, hogy az ellenség a hadsereg San-menti arcvonalát áttörhesse.

1916. A m. kir. kolozsvári 21. h. gy. e. az 1916. évi orosz őszi támadó hadjárat folyamán az okt. 15—21-ig vívott keletgaliciai harcokban a német déli hds-nél a m. kir. kolozsvári 38. h. gy. ho. kötelékében harcolt.

Az ezred Augosztowka község mellett állásharcban volt. Tűzgépeit, de a puskákat is úgy rendezte el, hogy azok tüzével az előterepet éjjel is, sötétben szabados tűz alá vehette. Amikor pedig az oroszok éjjel dolgozni kezdtek előretolt állásaik kiépítésén, pusztító tüzet zúdított rájuk. Fogolyvallomás szerint az oroszok több mint 150 halottat, igen sok sebesültet vesztettek az éjjeli tűzrajtaütés következtében.

— **Dr Benkő Géza hajdunánási képviselő** a Nep körben, a polgári és iparos körben előadásokat tartott a külpolitikai helyzetről, ismertette a rendeleteket a behívásokkal kapcsolatban. A képviselő előadásait a hallgatóság nagy tetszéssel fogadata és éljenezték az Imrédy kormányt, melynek célkitüzéseit helyeslik.

— **Hoover éles támadást intézett Roosevelt ellen a rádióban.** Szemére hányta Roosevelt politikájának a volt elnök, hogy végzetesen megnövelte egyetlen ember hatalmát, egyenetlenséget idézett elő egy olyan országban, amely eddig az osztályellentétet nem ismerte, terjesztette a kollektiviz must és hallatlanul megnövelte a munkanélküliséget, ugyhogy most már hat év óta 11 millió munkanélküli van az Egyesült Államokban.

x **Vattay Margit tánciskolájában** 21 én kezdők részére tanfolyam nyilik Kossuth ucca 11. szám.

— **Ausztrália erőteljesen fegyverkezik** s fegyverkezési tervének vég-hajtására felemeli az előirányzott 43 millió fontot.

Ősszel

Ősszel, mikor bús nótáját fütyöli a szél,
Amikor a fecske, gólya mind, mind útra kél.
Akkor én is elköltözöm, nagy útra megyek
Indulómat dudolják majd bús őszi szelek.

Itt hagyom a régi fészkem, az Édesanyám,
Szebb vidéken puha fészek vár majd én reám.
Induláskor remegőn majd keresztet vetek
Elkisérnek cimboráim, bús őszi szelek.

NAGY LENKE KLÁRA.

— **Rendkivüli ülésre hivták össze a bolgár parlamentet, október 23-ára.** Mivel a kamara október 28-án egyébként is megkezdi rendes ülésszakát, a képviselők a rendkivüli ülésezés után is együtt maradnak.

x **Gyorsirási, gépirási tanfolyam** kezdődik a Naményi iskolában. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti kedvezmény. Államvizsga, állásbahelyezés, Rákóczi ucca 17.

— **A francia kormány fegyverkezési minisztériumot állit fel.** A francia kormányt rövidesen kibővitik s a nemzetvédelmi minisztérium megtartása mellett fegyverkezési minisztériumot is létesitenek, melynek feladata lesz a fegyverkezési munkaterv végrehajtása. Szó van arról, hogy a francia kamarát feloszlatják és aránylagos választójog alapján uj választásokat irnak ki. A választó jogi reformra a szenátus is hajlandó.

— **Az angol királyi család Londonba érkezett** balmorali nyári pihenőjének befejezése után leánykáival: Erzsébet és Margit királyi hercegnőkkel együtt.

x **Az Olasz Kultúrintézetben folyik a beiratkozás. Felvétel mindennap délelőtt 10—1, délután 5—7 óráig. — Tandij nincs. Hatvan ucca 2., telefon: 12-04. szám. (:)**

— **A cárok hagyományait akarja Sztalin feleleveníteni.** Londoni jelentés szerint a szovjet ura Sztalin, akinek a hivatalos cime csupán a párt „főtitkára", uj cimet akar magának, mely hatalmának jobban megfelel. A szovjet államfő ugyanis Kalinin, de csak névleges a hatalma, mert a szovjetben Sztalin az úr, aki az angolok szerint a cári hagyományokat akarja feleleveníteni.

x **Hölgyek! A legdivatosabb szőrmebundákban és szőrmékben nagyválaszték Barkó Márton utódainál, a Szinház-átjáróban.** Javitások, átszabások legolcsóbban.

— **Szerelmi bánata miatt kénsavval megmérgezte magát** Turán Gábor budapesti festősegéd. Életveszélyes állapotban szállitották a Rókus kórházba.

— *Felügyelet nélkül hagyták 19 hónapos és 3 éves gyermeküket* az udvaron Sőrés Gergely földmíves és felesége. A 19 hónapos gyermek a porban játszadozott és a disznó megharapta. A gyermek súlyos sérüléseket szenvedett. Az apa és az anya ellen megindult a bűnvádi eljárás és gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt kerültek a törvényszék Tokay-tanácsa elé. Beismerő vallomást tettek és azzal védekeztek, hogy munkába mentek és nem tudták kire hagyni a gyermekeket. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével elítélte őket 10—10 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— *Letartóztatták és a debreceni törvényszéki fogházba kisérték* Napkor községből Karfunkel Bernát kereskedőt, aki ellen kormányzósértés miatt indult meg az eljárás. Karfunkel szabadlábra helyezését kérték és kauciót ajánlottak fel. A törvényszék most foglalkozott a szabadlábra helyezés kérdésével és kimondották, hogy 3000 pengő kaució ellenében szabadlábra helyezik, de jelentkezni kell rendszeresen a hatóságnál míg ügyében tárgyalást tartanak.

— **Milyenek életünk utolsó pillanatai?** Erről az izgalmas kérdésről ir érdekfeszitő cikket dr Müller Vilmos királyi tanácsos, gróf Bethlen Margit népszerű képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnep"-nek most megjelent uj számában. A lap előfizetési ára 500 pengős életbiztositási kötvénnyel egy hónapra 1 pengő 50 fillér, negyedévre 4 pengő 50 fillér. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, VII. Dohány-u. 12. Telefon: 14-23-39.

— **A szovjet bosszuhadjáratokat vezet a falvak ellen,** mert rejtegetik a gabonát. A vallásos élet ismét erős lendületet vett, mert a háborus hirekre zsufolásig megteltek a megmaradt templomok és a békéért imádkoznak az emberek. Tömegek térdelnek le az uecán és ugy imádkoznak a békéért. A GPU emberei tehetetlenek ezzel az óriási vallásos hullámmal szemben.

— **A Búvár októberi számában** Koller Pius a kaliforniai Halál Völgyébe vezetett expediciójáról számol be. Tóth Zoltán Blaskovics László, a közelmultban elhunyt nagy szemészprofesszor életművét méltatja. Neugebauer Tibor a mágnesesség elméletéről, Székely Ádám a nagyvárosok léggömbgáttal való védelméről, Nagyrévi-Neppel György az önműködő fegyver fejlődéstörténetéről, Massanek Gábor a magyar Adriáról, Koch Sándor pedig régi bányavidékeink kincseiről ir. Tasnádi-Kubacska András az egyszarvú ó- és középkori mondájának kialakulását, — Kulin György a november 7-én bekövetkező teljes holdfogyatkozást magyarázza. Tőrő Imre a nemzetközi sejtkutató kongresszusról ad tájékoztatást. — Knapp Oszkár az épitőanyagok történetének érdekes fejezeteire mutat rá. Matolay Tibor utirajza Délamerika világába vezeti az olvasót. A tudomány műhelyéből c. rovatban a természettudomány és technika ujdonságairól talál lebilincselő beszámolót az olvasó. Az érdekes tanulmányokat gazdag képanyag kiséri.

— **Besurranó tolvaj fehérneműt lopott.** Csáki Istvánné, Apaffi ucca 18. szám alatti lakostól. A tettes a kötélre száradni tett négy inget és 10 törülközőt vitte el. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **A francia kormány átalakitása küszöbön áll.** Főleg a pénzügyminiszteri tárcánál számitanak változásra, ahol hir szerint Marchandeau pénzügyminiszter kilép a kormányból és Teynaud veszi át tárcáját.

— **Tegnap folytatták a 41. osztálysorsjáték húzását.** A kihúzott főbb nyeremények listája a következő: 10.000 pengőt nyert: 24926, 46164, 5000 pengőt nyert: 86699, 3000 pengőt nyert: 34788, 2000 pengőt nyert: 79394, 1000 pengőt nyert: 4720 72604 87223, 500 pengőt nyert: 2020 7458 59969 65405 73319 74790, 300 pengőt nyet: 3886 4642 6865 7199 8059 11935 11967 36116 36294 37914 43285 43696 63077 6642 75704, 150 pengőt nyert: 3180 5220 10448 12263 14972 16325 17516 20246 22884 27436 27494 28881 30388 30819 37433 39594 39699 41155 42859 43986 47410 47509 51370 51483 58052 64081 67389 67500 69171 69413 71219 73165 74137 74457 78281 85251 85261 85765 86598.

— **Számos női bajnál** gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorra egy félpohárnyi természetes **Ferenc József** keserűvíz azáltal hogy a belek tartalmát gyorsan felhígitja és akadálytalanul kiüriti, — azonkivül pdeig az emésztőszervek Kérdezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK. Kertész István szerelő s. leánya Juliánna. Balázs Ferenc npsz. leánya Margit. Veres István npsz. leánya Juliánna. Bodolán Sándor cipész s. fia János. Szilágyi János cipész fia Zoltán. Nagy István tímár leánya Irén. Papp Sándor cipész leánya Erzsébet. Dobi Gábor kisgazda fia Gábor. Laki Ferenc npsz. leánya Margit. Zima József kerti munkás leánya Erzsébet. Oláh János üzletvezető fia László.

ELJEGYZÉSEK. Kádár Albert cipész és Katonka Margit. Fegyveres István asztalos és Forgács Margit. — Tóth Sándor gazd. és Sándor Róza. Borsi Sándor ny. máv. lakatos és Horváth Eszter. Szabó Gyula szabó és Hadházi Eszter. Szarukán Imre banktiszt. és Szmrecsányi Zsófia. Sallai Károly piaci árus és Bálint Eszter. — Gaska József bádogos és Veres Ilona. Fábián Imre npsz. és Bodnár Róza. Vágó József gyári munkás és Dávid Piroska. Grünvald László kereskedő és Blum Lenke. Nagy Béla kereskedő, és Kinesli Ilona. Rácz István kőmüves és Dávid Erzsébet. Kutassy János kocsi gy. és Talmácsi Juliánna. Varga Gábor npsz. és Gombos Margit. Ladányi Gyula városi tiszt. és Kovács Margit.

HÁZASSÁGOK. Szathmári Sándor kosárfonó és Berka Ilona. Végh Sámuel géplakatos és Gajdos Erzsébet. Barta István fm. és Kövér Katalin. Horváth Ferenc szerelő és Györfi Margit. Szabó Imre ref tanító és Sártori Margit.

HALÁLOZÁSOK. Kovács Judit ref. 8 hónapos Sinay Miklós u. 29. Özvegy Lihtsehein Menyhértné Hatvan u. 25. Özvegy Szabó Elemérné Hajdúdorog. Szegedi Margit 3 hónapos, Pesti u. 4. Almási Mihály hentes, Bökönyi. — Dr Fejér János orvos, Csapó u. 4. Tóth Ilona, 2 hónapos, Budapest. — Juhász József máv. lakatos Honti u. 24. Duzs János csizmadia, Meszena u. 15. Sántha Gábor fm. Fancsika 35.

— *Elitélték, mert engedélynélkül lépte át a szomszédasszonya küszöbét* ez év elején K. Nagy Istvánné téglási asszony. K. Nagy Istvánnénak tartozott egy pengővel Szabó Gyuláné és nem volt hajlandó megadni a tartozását. Egy napon Nagyné bement Szabóné szobájába, hiába tiltakozott ellene és elvitte az asztalról a kenyeret. A fűszeresnél egy pengő árát levágatott a kenyérből, azt megtartotta magának és a többit visszavitte Szabónénak. A debreceni törvényszék Szabóné jelentése alapján magánlaksértés miatt 15 napi fogházra itélte el Nagynét. Az itélet jogerős.

— **Artistadinasztiák.** A világhirű artista családokról rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb uj száma, és több, mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

— **Elveszett a Dunán az „Albatros" viterlás hajó, Budapest és Mohács között.** A hajót három kalandos fiatalember vásárolta és Afrikába akartak vele indulni. Azonban csak Mohácsig jutottak el, ahol kiderült, hogy egyikük sem tud hajót vezetni. A hajó Mohácsnál nyomtalanul eltünt és most a rendőrség nyomoz a „hajólopás" ügyében.

GYÁSZ ROVAT

Bognár Dávidné MÁV műszaki tanácsos özvegye, 82. éves korában elhunyt Temetése csütörtökön négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Juhász József nyugalmazott MÁV lakatos 62 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz köztemetői ravatalozó termében református szertartással. Lakása: Honti ucca 24. C.) Nyilastelep. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett jó anyánk elhunyta alkalmával nyilvánított részvétet ezúton hálásan köszönjük **Őze Imre és családja.**

— **Kisfaludi Stróbl Zsigmond nyerte a „Madách-szobor pályázatát".** A Madách emlékmű-pályázat hónapok óta húzódó kérdésében tegnap döntött a zsűri. Kisfaludi Stróbl Zsigmond új tervének adták a megbízást, a Döbröntei téren felállítandó Madách-emlékmű elkészítésére.

— **Meggyilkoltak egy francia gyarmati főtisztviselőt.** Párizsi jelentés szerint Montangerand gyarmati főtisztviselőt a madagaszkári körzet főnökét meggyilkolták. A gyilkosság körülményei ismeretlenek. A gyarmatügyi minisztériumban a laptudósítók előtt nem voltak hajlandók az ügyre vonatkozólag semmiféle felvilágosítást adni, de nem okolták meg a gyilkosság hírét.

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán délután öt órakor összejövetelt tart a KIE nagytermében, Piac ucca 36. Mindenkit szívesen látnak.

— **A legkiválóbb magyar írók** novelláin, a kitűnő cikkek dús során és a nagyszerű folytasásos regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Két fiút agyonlőtt egy lövéssel egy 10 éves gyermek,** Vucsetics Miros tarasi lakos, aki játékból emelte a két pásztor fiúra a fegyvert s a puska elsült. Mindkét pásztorgyereken halálos sebet ejtett a golyó.

— **A Magyar—Lengyel Pilsudszki-Kör felhivása.** A cseh terror a Felvidék lakosságát nemcsak nemzeti érzésének kifejezésében akarja megakadályozni, hanem minden életlehetőségtől meg akarja fosztani. A cseh katonák, az amugy is nyomorgó nép utolsó darab kenyerét, utolsó darab rongyát is elrabolják. A Felvidék lakossága a legkétségbeejtőbb helyzetnek néz elébe. Csonkaországunk magyarságának legszentebb kötelessége, hogy felvidéki testvéreit a nélkülözésben megsegítse és ha kell, velük utolsó falatját is megossza. Éppen ezért az Országos Magyar—Lengyel Diákszövetség debreceni Pilsudski József Köre azzal a **kéréssel fordul tagjaihoz, de rajtuk keresztül az egyetem összes hallgatóihoz, hogy egy ebédjük árát ajánlják fel felvidéki testvéreink felsegélyezésének céljaira.** — Ugyancsak felkéri a kör azokat, akik nélkülözhető, használt ruhanemüekkel rendelkeznek, hogy ezeket is ajánlják fel a fenti célra. A készpénzadományok befizethetők a kör pénztárosánál, Bagdy László thnál (Nyári Egyetem titkársága) és Osváth Mária bh-nál (francia intézet). A természetbeni adományok leadhatók a kör címére az egyetemi főkapusnál. **Dr Nagy László** sk., elnök.

— **Az iparos ifjúsági önképzőkör,** ezúton hivja fel úgy a választmányt, mint a tagokat, hogy ma este félnyolc órakor az iparoskör helyiségében, Simonffy ucca 2. szám, II., szíveskedjenek megjelenni. Az ügy fontosságára való tekintettel pontos megjelenést **kérünk.** — **Elnökség.**

Bevált Rothermere jóslata

Beneshez 1927-ben intézett levelében foglaltak 11 év után bekövetkeztek.

A mai események tükrében érdemes felidézni azt a levelet, melyet 11 évvel ezelőtt, 1927 julius 21-én intézett Lord Rothermere Beneshez, ki akkor még mint külügyminiszter boldogitotta Csehszlovákiát. Benes a prágai szenátusban válaszolt Rothermere lord történelmi nevezetességü cikkére, mely **„Magyarország helye a nap alatt"** cimet viselte.

A nemes lord levelében foglaltak azóta mindenben beváltak. Igyszólt a nevezetes levél, melynek dátuma 1927 julius 21.

Benes külügyminiszter
őexcellenciájának
Prága.

Kegyelmes Uram!

Értesültem róla, hogy a prágai szenátus külügyi bizottságában „Magyarország helye a nap alatt" cimü cikkemre utalva azzal vádolt meg hogy háborut szítok az utódállamok között.

Ez teljesen ellenkezik céljaimmal. Háboru uszitása helyett éppen az igazi békét akarom előmozditani fellépésemmel.

Sokkal nagyobb véleménnyel vagyok Excellenciád államférfiui képességeiről, semhogy feltételezem, hogy csak egy pillanatig is hisz az olyan béke tartósságában, **amelyhez tulnyomóan magyarlakosságu területeket kell visszatartania országán belül.**

A prágai parlamentben számos olyan kerület képviselője ül, amelyet sohasem lett volna szabad Magyarországtól elszakitani s amelynek lakossága **előbb-utóbb megkisérli, hogy visszatérjen hazájába.** Nem azért halt meg egymillió britt katona, hogy halála árán a jogtalanságot tegyük úrrá akárhol Európában. **Magyarországnak vannak barátai, akik nem nyugszanak, amig az egész világ tudomást nem szerez a vele történt igazságtalanságokról.**

Kérem Excellenciádat, tartsa mindig eszében, hogy **Anglia és Franciaország barátsága és jóindulata nélkül Csehszlovákia nem is léteznék.** A győzelem azonban, amelyért Anglia annyit áldozott, nem szolgálhat igazságtalanság és jogtalanság takarójául. Ha ezzel a győzelemmel visszaélnek, akkor **Csehszlovákia azt fogja tapasztalni, hogy mikor üt számára a veszély órája, a britt nemzet nem fog iránta egyebet érezni csalódásnál és közönynél.**

Elvárom Excellenciádtól, hogy ennek a levélnek ugyanolyan nyilvánosságot ad, mint szenátusi beszédének. Lapjaimban egyébként a dologra még vissza fogok térni.

Excellenciádnak alázatos szolgája

Rothermere.

Leugrott a robogó motorkerékpárról és lábát törte

Súlyos szerencsétlenség érte tegnap délután **Rácz Sándor** 44 éves kovácsmestert, ujfheértói lakost, Debrecen határában. **Rácz Sándor** sógorával, **Bartha Zsigmbonddal** együtt motorkerékpáron jött Debrecenbe. A motort Bartha vezette, mig Rácz Sándor hátul ült. A 40-ik kilométerkőnél szemközt jött a motorra egy szekér s Bartha ezt előzni akarta. Ugyanakkor egy kerékpáros cikkázott el előttük és **Rácz Sándor** félelmében hogy a kerékpárost elütik, leugrott a robogó motorkerékpárról. Olyan szerencsétlenül esett le, hogy alsó lábszártörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

2500 pesti diák követelte a Felvidék visszacsatolását

Budapest, október 18. Kedden délelőtt a Pázmány Péter tudományegyetem hallgatói spontán gyűlésen követelték a Felvidék visszacsatolását. Tizenegy órakor felvonultak a Trefort-kertbe a jogászok és ott viharos lelkesedéssel csatlakoztak a többi karok hallgatói is. Körülbelül 2500 főnyi diákság gyűlt össze, akik előtt *Fülöp László* mondott lelkes beszédet. A diákok aztán a Hősök terére vonultak, ahol *három frontharcos díszszázad jelenlétében éppen a svájci dalosok helyezték el koszorúikat a Névtelen harcosok sirján. Méhes Géza* joghallgató mondott lelkeshangú beszédet.

Sulyos Kemál Atatürk állapota

Kemál Atatürk köztársasági elnök májbaja sulyosbodott. Az orvosi jelentés szerint állapota aggaszjtóra fordult. A nyolc orvos által aláirt orvosi bulletin szerint az előirt kezelés pontos betartása ellenőre is komolynak kell jelezni a köztársasági elnök állapotát.

A rádió rágalmazásért bepereli a „Magyarságot"

Budapest, okt. 18. A „Magyarság" tegnapi számában „A magyar rádió és a légköri viszonyok" cimmel közzétett cikkében a hivatalos légügyi jelentéseknek rádión történő közlése miatt hazaárulással vádolta a magyar rádiót. A magyar rádió ezért a magyarság ellen sajtó útján elkövetett feltünően **dúrva rágalmazás miatt a büntető eljárást meginditotta.**

Sárosi és Lázár nem vesznek részt a kontinens csapatában

A Magyar Ladbarugók Szövetségének kedd esti ülésén tudomásul vették hogy a kontinens csapatába kijelölt játékosok közül **Sárosi** dr és **Lázár,** akik katonai szolgálatot teljesitenek, az amsterdami, illetőleg londoni mérkőzéseken **nem vehetnek részt.** Előrelátható hasonló sorsa lesz a másik két játékosnak, **Zsengellérnek** és **Titkosnak** is Ezeknek ügyében a döntés a szerdai nap folyamn lesz. Az MLSz rendes évi tisztújító közgyűlése 22-én szombaton lesz. A magyar válogatott csapat december hó 7-én Glasgowban játszik a skótokkal.

— **A kilakoltatott Brutóczki András, aki családjával a szabad ég alatt van a Bercsényi uccán,** köszönetet mond azoknak a nemesszivü embereknek, Csomor Gyula mozitulajdonos, városi törvényhatósági bizottsági tagnak, Busi Gábor hadirokkantnak, N. N. leventeoktató, Bercsényi ucca 25. szám alatti lakosnak, akik szives adományaikkal segitségére siettek. Ezúton is felkérjük a közönséget, hogy Brutóczki Andrásnak, aki még mindig szabad ég alatt van családjával, aki tud lakást, tudassa a nehéz helyzetben levő családdal.

x **Német nyelvet** tökéletesen elsajátitani csak született németnél lehet, Bethlen 57.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban déli, délnyugati légáramlással még derült volt az idő és a hőmérséklet a nyugati megyékben 19—20 C fok, Budapesten 21 C fok, de Békéscsabán 24 s Szegeden pedig 25 fokra emelkedett, az este pedig Budapesten 14 C fok, általában 12—15 fok, keleten csak 11 fokot mértek.

Jóslás: **Délnyugati szél, északnyugat felől felhősödés, a hőmérséklet az ország nyugati és északi részein kissé csökken, délkeleten még nem változik.**

— **Félévi börtönt kapott a levélcsapda feltalálója.** A budapesti büntető törvényszék Schadl-tanácsa tegnap tárgyalta Lévay Gyulának, egy állásnélküli fiatalembernek bűnügyét, akit az ügyészség folytatólagosan elkövetett lopás büntettével és hatóság elleni erőszak büntettével vádolt meg. A vád szerint egy saját maga által szerkesztett körmönfont csapda segítségével fosztogatta a postai levelesládákat, a levelekről leszedte a bélyegeket és azokat értékesítette. Amikor aztán egy postaellenőr rajtacsipte, dulakodott a tisztviselővel és bántalmazta őt. A vádlott beismerte, hogy a levelesládákat fosztogatta, de tagadta, hogy a tisztviselőt bántalmazta volna. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével összbüntetésül jogerősen hathónapi börtönre ítélte el.

— **Arany a kacsa zúzájában.** — Csongrádon Kiss Mihály városi tüzoltó felesége elment a baromfipiacra és ott kiválasztott egy kövérkacsát. Kissné alku után megvette, hazavitte, levágta és hozzálátott a feltisztításához. Mikor a zuzájának felvágására, illetve kitisztítására került sor, nemvárt meglepetés érte az asszonyt: négy darab sárgásan, aranymódra fénylő fémdarabot talált. Azonnal átszaladt a szomszédba, nagy lelkendezve mutatta meg a talált dolgokat s a szomszédasszony rábeszélésére bementek a legközelebbi ékszerészhez és nagy pirongás közt megkérdezték, nem arany-e a csillogó sárga fém? Az ékszerész szabályszerűen megvizsgálta a négy fémdarabot és megállapitotta, hogy mind a négy arany. Az asszonyok hazasiettek, Kiss Mihályné pedig boldog volt, mert hiszen nemcsak pecsenyének való került a kacsából, hanem pecsenyére való is megtérül. A kacsa valószínüleg az uccán találta és nyelte le az aranydarabokat, amelyek ilyen utazás után kerültek Kiss Mihályné birtokába. — Csongrádon azóta nagyon gondosan vizsgálják a gazdasszonyok a kacsák zúzáját, mert hátha ...

— **A Kossuth uccai templomban** a szerda délutáni istentiszteletek ismét megkezdődtek. Az egyházrész vezetősége ezúton is felhivja a hivők figyelmét ezekre az ötórai istentiszteletekre, melyeknek sorozatos tárgya a Heidelbergi káté magyarázata.

MIELŐTT LEVÉLPAPIRT vásárol, ne mulassza el a MÉLIUSZ könyv- és papirkereskedést felkeresni.

ELÁRVEREZEK

1938 október hó 19. napján háromnegyed 11 órakor Debrecenben a zsibvásártéren, 11 órakor a Péterfia ucca 16. szám alatt 1901 pengőre becsült ingóságokat, u. m. bútorokat, zongorát szőnyegeket stb.

Szántó kir. birósági végrehajtó.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház. — telefon: 19-56.

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 36. közlemény —

Kedves volt hozzá és közvetlen — ez már a modorában volt —, ilyen az egyénisége, ami mélyről bugyogyanó nagy leiki jóságból fakadt, hogy nem tud hűvös, vagy rideg lenni senkihez. Olyan nők fajtájából való, akik mindenkit meghóditanak első beszélgetésre, mert mindenkihez egyformán jók és figyelmesek, nem tetszelgésből és kacérságból, hanem mert ez az igazi természetük. De az albinó ezt félremagyarázta, azt gondolta, hogy a nap csak az ő kedvéért ragyog és a rózsa őérette ontja illatát.

— Félek, hogy unatkozni fog idekünn a pusztán — aggódott a leány.

— Nem unatkozhatom..., ha magát látom.

— Túlzott udvariasság — felelte Elza.

— Őszintén mondtam — lelkendezett az albinó és már készen lett volna arra is, hogy letérdeljen az út porába és bevallja szive nagy érzését, amely nőtt és gerjedt, amint a kastély közelébe értek. De Elza nem ezt akarta és jószívvel igyekezett a lángbaborult embert kijózanítani.

— Annak mindenesetre örülök, hogy ilyen nagyvilágot látott tudós és művelt fiatalember került ki hozzánk, akivel tudok legalább emberhez méltó módon elbeszélgetni. Rám is férne, hogy művelődjem és fölfrissítsem az iskolában tanultakat, mert lassan mindent elfelejtek. Ugy élünk idekünn, mint az állat.

— Mint az állat? — tiltakozott az albinó, aki a kifejezést túlerősnek találta a délceg tündér ajkáról.

— Mint a vadállat..., amelyet ketrecben tartanak.

— A kegyed ketrece az egész puszta! — szavalt az albinó vak elragadtatással.

— Hát elég tágas ketrec... — mosolygott a leány, de én mégis rabnak érzem itt magam.

És ragyogó szürke szeme a mennyboltozatra tévedt, mintha a felhők alatt elhúzódó vadmadarakat keresné, amelyek szabadon felrepülhetnek kedvük után.

Idáig nem beszéltek még az éjszakai vészes jelenetről, mikor az albinót revolver durrogása riasztotta föl legédesebb álmából. — Bélteky szándékosan nem hozta szóba, várta talán, hogy Elza szólaljon meg, de a fiatal hölgy is mélységesen hallgatott.

Arról sem esett szó, hogy Bélteky menekülés közben majdnem beleveszett a pusztapalánkai mocsárba, s ő maga is gondosan hallgatásba temette hajnali kalandját. A nagy izgalomban talán nem is vették észre a fiatal orvos eltűnését. Talán azt gondolták, hogy nyugodtan pihen a vendégszobában és nem akarták boldog álmában megháborítani.

S ő maga sem említette még most sem, mikor már meghitt bizalmas beszédbe elegyedett a ház ifjú úrnőjével.

Elza is sokáig hallgatott.

— Ha látott volna valamit éjszaka... — mondotta vontatottan —, ami megrendítette, vagy zavarba hozta, ne szóljon arról senkinek... Minek tudná meg a világ!

Bélteky Endre csodálkozva meredt a leányra. Elza már nem mosolgott. Arca fehér volt, mint a meszelt fal.

— A Bélteky ek tudnak hallgatni — fogadkozott az albinó. — Hallgatnak azok, akár a sír!

Elza hálásan nézett az orvosra. Nyitva felejtett ragyogó nagy szeme hangtalanul rebegte: »köszönöm!«

— De Jolánnak se mondjon el semmit... pedig Jolán nagyon kedves és okos leány és nekem meghitt pajtásnőm.

— Neki már szóltam... — vallotta be az albinó ijedten, attól félve, hogy Elza megharagszik.

— Ugyan! — csippent föl a lány és a szürke szem már sötétebb árnyalatot kapott. De mért kellett szólnia?

— Megijedtem. Nagyon aggódtam maga miatt.

— Értem?

— Ugy van!

— De hát mért aggódott... hiszen semmi sem történt.

— Engem megijesztett a nagy lövöldözés.

Elza erőltetetten fölnevetett. — Nevetése idegenszerűen csengett, látszott, hogy nem szívből fakadt.

— Látszik, hogy először jár a Bácskában... először van mináunk. Nem tudja még, hogy itt a férfiak lövöldözni szoktak jókedvükben, ha az ital kicsit a fejükbe ment.

— De úratyja nem jókedvében lövöldözött, — mondotta az albinó, míg megigazította szemüvegét.

— Hanem?

— Kétségbeesésében.

Elza nem felelt mindjárt, a téma nem volt kedvérevaló.

— Akkor is maga volt az oka — támadt az albinóra tréfásan, de mindjárt ellenségesen, nők szokása szerint, akik szeretik visszaforgatni a fegyvert.

— Én? — kérdezte ez hangos csodálkozással.

— Maga leitatta a szegény apust egész este itatta pálinkával, pedig az ital árt neki!

— Ő itatott le engem! — védekezett az albinó.

— Az mindegy! Maga az orvos magának kellett volna vigyázni. Mi fog történni itt, ha maga is elveszti józanságát!

Komolyan mondta... a szava kötekedés, de szeme édesen ránevetett az albinóra, ami a fiút egészen kiengesztelte.

Az albinó friss, pörköltszélű sebet fedezett föl Elza csupaszon hagyott alsó karján, éppen a jobbkönyök alatt. Csak az úton eshetett le arról a rózsaszínű flastrom.

— Mi ez? — kérdezte, közelebbről megnézve a sebet.

— Megkarmolt a cicus, — felelte a leány erőltetett nevetéssel, míg ijedten húzta el a könyökét.

— Ez lőseb... — ijedezett az albinó — még látszik rajta a pörkölés. Szerencsére csak horzsolta a bőrt.

— Véletlenül elsült a kezemben a revolverem — mondta Elza, kicsit idegesen a faggatás miatt.

Az albinó nem mert tovább kérdezősködni, mert érezte, hogy nincsen a leánynak kedvére. De mintha egy lépéssel közelebb jutott volna az éjszakai titok nyitjához.

Még sem állhatta meg, hogy föltegye a kérdést:

— Elza kisasszony, maga balkezes?

SPORT

Sporthiradó

A Bocskay vasárnap Pesten a Phöbus ellen játszik bajnoki mérkőzést. Ez is nehéz ellenfél lesz. A Bocskai bízik benne, hogy a sérült Hajdú addigra rendbejön és újra játszhat. Nélküle még jobban sántít a csatársor. A Phöbusnál a kemény zuglói mérkőzés nyomát Solti és Gombkötő érzi, Solti játéka kétes is a Bocskai ellen.

A DVSC vasárnapi ellenfele a Perecesi TK. Kemény, jól játszó együttes, eddig igen jól szerepelt, első mérkőzésén rögtön a Salgótarjáni BTC-t győzte le és most vasárnap is alig kapott ki Szegeden. Állítólag játékvezetői tévedés okozta a 2:1-es vereséget s emiatt, amikor levonultak, a csapat kórusban háromszoros »pfuj«-t kiáltott a játékvezetőnek. Emiatt a fegyelmi elé kerül a csapat és ha a szabályok értelmében ítélkeznek, akkor az egész csapatot el kell tiltani a játéktól, meg kell büntetni egy-két hétre, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy hétről hétre más 4—4 játékost tiltanak el. Esetleg már vasárnap is igy kell már játszania a DVSC ellen, négy játékos hijján.

A DVSC beadványnyal fordult a polgármesterhez, melyben kéri, hogy edzésekre hetenkint kétszer és a vasárnapi mérkőzésekre kaphassa meg a saját pályáját. A Stadion füvén ugyanis nem tud játszani a DVSC s igy elvész a saját pálya előnye, amellett anyagilag is ráfizet, mert a DVSC közönségének egy része a távolság miatt nem megy ki a Stadionba.

A keleti amatőrök műsorának összeállítása egyre nagyobb nehézségekbe ütközik. Vasárnap nem tartható meg a NyTVE—Kisvárdai KLE, Báthori SE—DMTE, P. Máv—NyKISE, MTK—MVTE I. osztályú bajnoki mérkőzés, talán megtartható a Karcagi Move—BUSE és Nyiregyházán az NyVSC—DEAC. A II. osztályban is hasonló a helyzet... Majd lassankint csak az ifjúságiak játszanak.

A góllövő listán Zsengellér erősen vezet, a Bocskai ellen egymaga 5 gólt lőtt, 15 gólt lőtt eddig Zsengellér, 10-et Pálya, 8. Nemes, 7: Toldy és Kiszely. — A Bocskai rekordere Takács négy gólt szerzett eddig.

A tavalyi KISOK bajnokságnak, — amikor a vidéki döntőben a debreceni ref. gimnázium csapata kikapott a kaposváriaktól — érdekes utóhulláma van, a KISOK központja a kiküldött jelentés alapján kifogásolta, hogy a közönség tüntetett a gyenge pesti játékvezető ellen (Szigeti László volt) és több más ok miatt a debreceni kerületet eltiltotta a KISOK bajnokságban való ezévi részvételtől, ami azt jelenti, hogy a győztes nem indulhat majd az országos KISOK bajnokságért. Ezért nincs az idén KISOK bajnokság Debrecenben, ami pedig sportszempontból káros és szomorú... A debreceni középiskolák sportköre az igazgatók és testnevelő tanárok bevonásával most egy KISOK kupát alapitanak és ezért mérkőznek meg két fordulós alapon és ez fogja pótolni a multévi KISOK bajnokságot. A tervet csak örömmel üdvözölhetjük, különösen akkor, ha az rendben, fegyelmezett viselkedés mellett, sportszerű keretekben fog lebonyolódni. Indul a Kereskedelmi, Tanitóképezde, Ref. Főgimnázium, Állami Gimnázium, Fa- és Fémipar és a Hajdúböszörményi Gimnázium is.

A KISOK kupamérkőzés kapcsán az első mérkőzés ma, szerdán délután negyed 4 órakor: Tanitóképezde—Debreceni Ref. Főgimnázium.

A Bocskai keddi edzésén csak kevés játékos tudott megjelenni. Kertes Mezőberényben van, Belcsik, Nádas, Horváth Pesten, Elek, Pocsai, Orosz, Markos, Janzsó, Hajdú szolgálata miatt nem jelenhetett meg. Alig van már olyan játékos, aki az edzésen is meg tud jelenni, irreális ez a bajnokság a mostani körülmények között. Kétkapus edzés ma, szerdán lesz.

A Bocskai játékosok ehelyütt is tiltakoznak az ellen, hogy ők durván játszottak volna Ujpest ellen. Arról nem tehetnek, hogy egy pár ujpesti játékos oly gyenge erőnlétben van, hogy minden összecsapásnál összeesett és megsérült, mint Futó stb. Semmi durvaság a Bocskai játékosok részéről nem fordult elő, az ujpestiek csak színezik, nagyitják a dolgot.

KÖZGAZDASÁG

Kevés vásárló a hetipiacon

A burgonya ára ismét emelkedik.

A tegnapi hetipiacon nagy felhozatal volt. Annál kevésbbé volt a vásárló. Ennek az oka, a három napja tartó izraelita ünnep. Az árak a csekély vásárlási kedv miatt nem hogy morzsolódtak volna, hanem emelkedtek. Igy pl. a burgonya ára lassan, de fokozatosan emelkedik. **A nyári rózsa burgonya mázsája már 12 pengő körül mozog. Az Ella burgonya 7 pengő.** Erősen emelkedik a zöld bab ára kilonként 30 fillér. A szép idő igen sok paradicsomot beérlelt s ennek folytán annak ellenére, hogy már október vége van, még mindig nagy tömegben található. Az ára hetek óta 10 fillér kilonként. Sok a szép karfiol, ez most aránylag a legolcsóbb. Kilonként 20 fillér.

A gyümölcspiacon egyre kevesebb az olcsó szőlő. Vége van a szüretnek, csak csemege szőlő van még nagyobb mennyiségben. Az Otteló kilója 26 fillér, a csemege szőlőé 40—50 fillér. Alma van igen sok és szép áru, uradalmakból hozzák. Kilonként 50—60 fillér. A gyengébb minőségű 30—40 fillér. A birsalma ára emelkedett 40—50 fillér kilonként.

A baromfipiacon továbbra is a kövérkacsa és liba a főcikk, ezt vásárolják a legjobban. Olcsó a többi húsokhoz képest. Kilonként 1 P—1.50 P A többi áruban az ár nem változott.

Zöldségpiaci árak: burgonya nyári rózsa 10—12 f, Ella 6—7 f, karfiol kg 20 f., fehérkáposzta kg 8—10 f, vörőskáposzta kg 16 f, kelkáposzta drb. 6—10 f, uborka drb 2 f, paprika drb 1—2 f, paradicsom kg 10 f, hagyma kg 12 f, zöldbab kg 30—40 f, zöldborsó kg 40 f, tök kg 6 f, fokhagyma kg 30 f, spenót, sóska csomónként 4 f, zöldség sárgarépa csomónként 6 f, zeller drb 4 f.

Gyümölcsárak: szőlő 26—50 f, alma kg 24—60 f, birsalma kg 40, szeder kg 30 f, körte kg 60—80 f, citrom drb. 6—12 f, új füge kg 1.20 f, dió kg. 1 P, dióbél kg 4 P.

Baromfiárak: csirke kg 1.20 P, kacsa és liba kg 80 f, kövérkacsa és liba kg 90—1.15 P, tyúk kg 1 P, pulyka kg 90 f, tojás drb 8—9 f, kilója 1.60 P.

Bőrárak: magyarfajta marhabőr kg 1 P, tarka 1.15 P, borjúbőr hosszúlábbal 1.40 P, rövidlábas borjúbőrért 15 fillérrel fizetnek többet, juhbőr merinói hatvan—hetven fillér, lóbőr 12—14 P. Irányzat igen élénk, az árak fokozatosan emelkednek.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon az elsőrendű árpa 10—15, a középminőségű 25—15, az ó tengeri pedig 30 fillérrel lett olcsóbb. A többi terményárak változatlanok.

Búza tiszavidéki, fejérmegyei 77 kg. 20.45—20.60, 78 kg. 20.65—20.80, 79 kg. 20.85—21.00, 80 kg. 20.95—21.10, Felsőtiszai 77 kg. 20.40—20.55, 78 kg. 20.60—20.75, 79 kg. 20.80—20.95, 80 kg. 20.90—21.05, rozs 15.35—15.45, takarmányárpa elsőrendű 18.50—18.70 középminőségű 18.25—18.40, sörárpa kiváló 21.00—21.75, prima 20.00—21., sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.00—19.20, középminőségű 18.80—19.00, tengeri 17.00—17.10, korpa 13.20—13.40, 8-as liszt 15.80—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 2151 darab volt. Eladtak 1416 darabot. Vásári állományból angol hússrtésefelhajtás 494. Az irányzat változatlan. Uradalmi zsírsertés páronkint 340 kilón felül 112—113 fillér, 340 kilón alul 109—11 fillér szedett sertés I. 106—108 fillér, II. 102—105 fillér, III. 94—100 fillér, angol tőkesertés 103—106 fillér, angol sonka sertés 102—106 fillér, exportzsír márkázott vágóhidon átvéve, csomagolás nélkül 150—155.

DEBRECENI ÁLLATVÁSÁROK

A hétfői sertésvásárra 109 kövér sertést hajtottak fel, eladás ugyanannyi. Sovány sertést 590 darabot hajtottak fel, ebből 169 került eladásra. Árak: hizlalóbeli nehéz sertés 106—107, hizlalóbeli közép 104—106, szedett nehéz 102—106, szedett közép 100—102, szedett könnyű 90—94, sovány 90—95, süldő 95—100 f. kilogramonként. Hússüldő 18—24 P darabonként. —. Irányzat élénk.

A keddi ló- és szarvasmarhavásárra 106 lovat hajtottak fel, melyből 78 darab került eladásra, szarvasmarhából 520 darabot hajtottak fel, melyből 320 cserélt gazdát. Árak: jóminőségű ló 54—64 közepes 42—54, silány 32—42, borjú 68—84, növendék 48—62, tinó, ökör 60—80 kilogramonként. Fejős tehén darabja 340—500 pengő, vágóló 80—170, silány igásló 90—180, közepes 190—300 pengő, jó igásló 300—500, kocsiló 500 P és azon felül katonai célokat szolgáló ló darabonként 550—780 pengő. Irányzat tartott.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

OTI palotába költözik?
Tejet, süteményt, fűszert és csemegeárut a legpontosabban, a legszolidabb árakon házhoz szállítja a közelben lévő
a Fischer bolt
Teleki u. 73.

Nyomozó iroda

Ismét
idehaza van Gálócsy, Vigkedvű 23. Telefon: 28-72. Legyen bizalommal. 97 11. 12.

Alkalmazást nyer férfi

Kondást,
nőtlent, bentkosztost, vidéki gazdaságba keresek. Cim a kiadóban. 1648 vv.

Házmestert,
kinek felesége takarításban segédkezik, felveszünk. Jelentkezni: Széchenyi uca 55., délelőtt 8—11 között. 459

Jómunkás
fodrászsegédet és egy hölgyfodrászkisasszony felvétetik. Szabó, Salétrom uca 4. sz. 505

Pincemunkást
borkereskedésbe felveszek. Arany János uca 60. szám. 503

Kifutó-
fiút azonnalra felveszek. Klein Jenő rövidárúkereskedő. Hatvan ucca 18. sz. 501

Egy
nem iskolaköteles fiú, kifutónak felvétetik, Jókai ucca 13. fűszer. 499

Pékségemben
kifutót alkalmazok. — Fésüs sütöde, Cegléd u. 18. szám. 498

Kifutófiú
azonnalra felvétetik. — Piac ucca 79. cukorkaüzem. 493

Fiatal
jómunkás fodrászsegéd azonnal beléphet. — Dienes, Szabó Kálmán ucca 26. szám. 479

Alkalmazást nyer nő

Kifutólcány,
12—17 éves, felvételik. Dégenfeld tér 3. emelet 483

Gyakorlott
zacskóragasztólányokat felvesz „Albert" papíripar, Erzsébet ucca 48 488

Háztartási alkalmazott

Egy ügyes
konyhaleány, azonnal felvételik. Jelentkezés Csapó ucca 27. szám alatti üzletbe. Fábián Viktorné. 504

Jól főzni
tudó kisegítő főzőnőt keresek azonnalra, étkezdébe, Füvészkert u. 6. szám. 502

Bejáró
mindenes asszonyt, — vagy leányt felveszek, Batthyány ucca 4. 500

Azonnali
belépésre mindenes keresletik, Timár ucca 41. A. második ajtó. 486

Ajánlat

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szücs, Simonffy ucca 2. 1283 11. 30

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás, kölcsönzés. Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101 1606 11. 4.

Ciánozási
vállalat Varga utca 10. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1412 XI. 2

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 1849 11. 12.

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül stb. villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 19

„Le-La"
zománcos tűzhelyek és olcsóbb lakatos tűzhelyek raktára, Levenesik, Csapó ucca 87. sz. Zománc tűzhelyek szakszerű javítása. 445 12. 31.

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 20.

Síremléket,
műkőből, márványkőből, síremlékek, Debreceni Műkögyárnál, Fürdő ucca 2. (Margit fürdő mellett). 93+

Veszek
használt bútort, padlás és pincelomot. Hívásra jövök. Andrásko Csapó ucca 16. telefon: 32-11 1996 +

Teljes ellátás

Város
központjában napos, különbejáratú, bútorozott szobát keresek, fürdőszoba használattal, teljes ellátással, úri családnál. Címeket a kiadóba kérek. 506

Bútor

Diófacbédlő
és egyéb bútorok eladók. Sas ucca 4. I. 5. 426

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, konyhabútorok olcsón. Bútormagazin, Széchenyi ucca 6. 478 11. 18.

Tüzelő anyagok

Borsodi
darabos szén, mázsánként kettő pengő kilenc venert, hazaszállítva eladó. Hüvelyes ucca 6. 374

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egyszobás lakás minden mellékhelyiséggel, külön udvarral, kerttel jószágtartással. Mátyás király ucca 36. szám, Csapókert. 496

Egy szoba,
konyha kiadó, november elsejére, Klapka u. 40. szám, zsibogónál. 487

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
fürdő- és előszobával, orvosi rendelőnek vagy garzonnak, esetleg konyhával, spájzzal, november elsejére kiadó. Piac ucca 30 szám házfelügyelő. 485

Kiadó lakás háromszobás

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gázóvóhely. Baksai ucca 6 strandfürdőtől 2 percnyire. 1280 10. 31.

Most festett
háromszobás, komfortos lakás kiadó. — Batthyány ucca 14. 484

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás,
lakás kiadó, november elsejétől. Értekezni lehet: Magoss György tér 9. sz., gyógyszertárban. 477

Négyszobás,
uccai elsőemeleti lakás kiadó Hunyadi ucca 17 475

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba, előszobával, konyhával, s mellékhelyiségekkel kiadó. Meszena ucca 7. 474

Ingóságvétel

Szücs-gépet
veszek. Szücsmunkát a legolcsóbban vállalok. Hívásra házhoz megyek. Varrólányt felveszek. Budai Béla, Széchenyi ucca 8. 492

Ingóság eladás

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv.

Eladó
kenyérdagasztógép, két csészével. Jókarban levő bicikli, irodaberendezés. Vasvári ucca 16. 495

Jókarban
levő szelon, matracok s egy fehér ágyterítő, olcsón eladó. Piac ucca 79. szám. 491

Jókarban
levő üstház, rézüsttel és egy tábori ágy eladó, (Görbe ucca 9 A). 482

Használt
de jó minőségű tégla olcsón eladó. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 480 10. 29.

Bontásból
kikerült jó minőségű tégla, ikerablak, kirakati portálé, vasrács, kapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok, mű kőlépcsők, vasajtók s vasablakok, nagyon olcsón eladók. hitelbanki építkezésnél. 481

Gazdasági eszközök

Hofherr-
traktor, harminckét lóerős, üzemképes, kettős ekék, vetőgép, kétéves szecskavágó, járgánnyal, morzsoló, használtak, Deák Ferenc u. 11. szám. 489

Góré
ötvenetől—ötszáz mázsáig kiadó. Negyven fillér mázsánként. József kir. herceg ucca 12. szám. 476

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Eladó ház

Nagyszerű tőkebefektetés!
Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross ucca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Alápincézett épület. — A Nap ucca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, viz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugassal. Készpénzára 23,000 pengő. 23 A+

Eladók
városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, s házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők, havi részletre is. Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 490

Földbérlet

Kiadó
24 hold föld, a városhoz közel. Értekezni Baranyi ucca 42. 497

Eladó föld

Eladó
20 holdas tanyásföld, kétszobás gazdalakás, s istállókkal, jó gazdasági épületekkel, város alatt, kövesút szélén. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 491

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: ID. SZIGETHY GYULA igazgató.